

GŁOS

KATOLICKI VOIX CATHOLIQUE

Nr 16/2016 (2631) Rok LVIII 24.4.2016

w rocznicę kanonizacji

Pod okiem Świętego

str. 8

✠ SANCTUS IOANNES PAULUS PP II ✠

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

prof. T. Różycki

141 EUROPEJSKA PIELGRZYMKA POLAKÓW DO LOURDES

4-8 maja 2016

organizowana przez
Polską Misję Katolicką
we Francji

KOSZT UDZIAŁU:

- Autokar z Paryża + noclegi z utrzymaniem
-> **275 €**
- Autokar z Paryża + noclegi z
utrzymaniem - dla młodzieży -> **185 €**

INFORMACJE I ZAPISY :

- w parafiach polskich
- w biurze Polskiej Misji Katolickiej
263 bis, rue St-Honoré - 75001 PARIS
tel. 01 55 35 32 37
e-mail: pmk.france@gmail.com

**Wpłaty można dokonać gotówką,
czekiem lub przelewem :**

Aumônerie Polonaise Rectorat
263 bis, rue St-Honoré - 75001 PARIS
z dopiskiem "Pielgrzymka do Lourdes".

ETABLISSEMENT 20041

GUICHET 00001

N° COMPTE BP 2334369N020

CLE RIB 62

PARIS IDF CENTRE FINANCIER

11, rue Bourseul - 75900 PARIS Cedex 15

Telegram z... dystansem

Na demokrację uylano właściwie już wszystkie żale akademików, łzy krokoćyle i pozycji i pretenje oderwanych od korony, i medialne denuncjacje mainstream-u. I wychodzi na to, że od zarania świata, wszystkiemu winna jest zawsze właśnie ta nieszczęsna, starożytna technika sojometryczna, co to bez żadnej walki wręcz, każe nagle władcom oddać władzę nad wszystkimi... jakis norw. j. wiek-szości, co to przecież nigdy nie ma rażi, choćby nawet była kwai fikowana. A mimo to, ponoć jest w tym szaleństwo i logika jakaś... siły właśnie (bo gdzie ludzi ku pa...) i jednak mniej jest to zło... niż dyktatura satrapia, ale... No właśnie, bo to ta „urniana” demokracja zakłada a priori, że teraz na marginesie życia znudzi się... bardzo rozżalona, palająca żądzą odwetu... mniej jeszcze: różni przegrani technokraci, elity aktorek i adwokatów, wodzowie i ich blazni, i ich elektoraty twarde, co to przed chwilą przestały być większością i władzą ostateczną, i nie mają nagle nic do gadania... Najgorsze jeszcze, że ta nowa większość – demokracyczna pozal się Boże, i inni tacy pępalisci, wcale nie mają jakiegos patentu na te jedyne słuszne, politycznie i prawne poglądy, i przynoszą tylko wstyd w salonach postępujących Europy i świata. Tymczasem, na przekór wszystkiego, ja będę tu dzisiaj bronił tego najgorszego na Ziemi systemu, i będę pocieszał – obecnych: różnych przegranych z kretelem frustratów, i przywódców, i przyszłych też – tych w Paryżu i Waszyngtonie kandydatów na wybrańców ludu, i ludu tego mniejszości... Weźcie dystans, z dystansem popatrzcie na świat i historię, które w demokracji nigdy się nie kończą. d. finitym nie, za parę lat znowu będą wybory, które pewnie... przegracie. PO.

- NASI NIEMIECCY PRZYJACIELE ZNOWU MAJĄ KŁOPOTY: PRZEBYLI OSTATNIO UCHODZĄCY ROZPOCZĘLI STRAJK GŁO-SOWY. UTRZYMUJĄ, ŻE ZOSTALI OBYDNIEMIE OSZUKANI. GDY TYLKO NA GRANICY ZASADALI POCIĄGÓW PIERWSZEJ KLASY, JEDZENIA, MUZYKI I DZIEWCZĄT ZARAZ POTEM OKAZAŁO SIĘ, ŻE TAM NIE BYŁO ANI JEDNEJ... PANNY!

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- Godność istoty i osoby ludzkiej – str. 4
- Dzieci z Placu Republiki – str. 6
- Drugi Chrzt – str. 10
- Bakchichs, pots-de-vin et compagnie – str. 13
- „Wybitny Polak we Francji” – 2016 – str. 15

O roku ów!

Marek Jurek (Gość Niedzielny)

Rocznice uderzają nam się konwencjami przyjętymi całkowicie umownie. Na pozór to tylko daty przypadkiem odnoszące się do innych. A jednak pełen jubileusz, Rok Święty, zakorzeniony jest w samym Ołjawnieniu.

Bóg chciał, żebyśmy patrzyli w przeszłość i świadomie kierowali swoją historią. „Będziecie święcić pięćdziesiąty rok, oznajmicie wyzwolenie w kraju dla wszystkich jego mieszkańców. Będzie to dla was jubileusz – każdy z was powróci do swej własności i każdy powróci do swego rodu. Cały ten rok pięćdziesiąty (...) to będzie dla was jubileusz, to będzie dla was rzecz święta” (Kpł 25,10-12).

Półwiecze to z jednej strony długi historyczny czas, jak wiek wojen za panowania Jana Kazimierza, ostatniego króla „z krwi Jagiełłowej” oraz dwóch „Piastów” – Wiśniowieckiego i Sobieskiego, a więc okres pomiędzy europejską potęgą Władysława IV a zatamaniem państwa w czasach saskich. Albo jak czas powstań narodowych, zawieszony pomiędzy nadziejami na

odbudowę Polski po napoleońskiej epopei (Królestwo Kongresowe miało być taką „promesą” odbudowy Polski w granicach przedrozbiorowych) a zupełnym pogrzebaniem sprawy polskiej po powstaniu styczniowym. W ciągu półwiecza mieści się bardzo wiele, z reguły kilka okresów historycznych – jak Druga Rzeczpospolita, niemiecka i sowiecka okupacja, i paroksyzmy najbardziej krwawego okresu kolaboracyjnych rządów powojennych. Z drugiej strony każdy pełny jubileusz jest jak klamra spinająca biografię pokolenia. To czas mieszczący się w świadomym życiu człowieka, więc najodpowiedniejszy dystans, by przyjrzeć się historycznej zmianie, by medytować na temat Opatrzności i naszej odpowiedzialności. Jubileusz to czas bilansu i to nie tyle czas patrzenia w przeszłość,

ile prześledzenia, jak historia posuwa się naprzód. Każdy jubileusz to nowy początek.

Obchody millenijne, które pięćdziesiąt lat temu organizował kardynał Wyszyński, odważnie podjęty wyzwania swoich czasów i... w całości były zwrócone ku przyszłości.

ciąg dalszy na str. 11

Zaprenumeruj „Głos Katolicki”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____

Adres: _____

Telefon: _____

☐ Rok (56,60 €) ☐ Pół roku (30,30 €) ☐ Miesiąc (5 €)

☐ Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) ☐ PDF/e-mail (49,90 €)

☐ Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

LITURGIA SŁOWA

V Niedziela Wielkanocna

PIERWSZE CZYTANIE Dz 14, 21b-27
Czytanie z Dziejów Apostolskich

Paweł i Barnaba wrócili do Listry, do Ikonium i do Antiochii, umacniając dusze uczniów, zachęcając do wytrwania w wierze, «bo przez wiele ucisków trzeba nam wejść do królestwa Bożego». Kiedy w każdym Kościele wśród modlitw i postów ustanowili im starszych, polecieli ich Panu, w którego uwierzyli. Potem przeszli przez Pizydję i przybyli do Pamfilii. Głosili słowo w Perge, zeszli do Attalii, a stąd odpłynęli do Antiochii, gdzie za łaską Bożą zostali przeznaczeni do dzieła, które wykonali. Kiedy przybyli i zebrali miejscowy Kościół, opowiedzieli, jak wiele

Bóg przez nich zdziałał i jak otworzył poganom podwoje wiary.

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Będę Cię wielbił, Boże mój i Królu.

DRUGIE CZYTANIE Ap 21, 1-5a

Czytanie z Apokalipsy św. Jana Apostoła

Ja, Jan, ujrzałem niebo nowe i ziemię nową, bo pierwsze niebo i pierwsza ziemia przeminęły, i morza już nie ma. I Miasto Święte – Jeruzalem Nowe ujrzałem zstępujące z nieba od Boga, przystrojone jak oblubienica zdobna w klejnoty dla swego męża. I usłyszałem donośny głos mówiący od tronu: «Oto przybytek Boga z ludźmi: i zamieszka wraz

z nimi, i będą oni Jego ludem, a On będzie „Bogiem z nimi”. I otrze z ich oczu wszelką łzę, a śmierci już nie będzie. Ani żałoby, ni krzyku, ni trudu już nie będzie, bo pierwsze rzeczy przeminęły». I rzekł Zasiadający na tronie: «Oto czynię wszystko nowe».

EWANGELIA J 13, 31-33a. 34-35
Słowa Ewangelii wg św. Jana

Po wyjściu Judasza z wieczernika Jezus powiedział: «Syn Człowieczy został teraz otoczony chwałą, a w Nim Bóg został chwałą otoczony. Jeżeli Bóg został w Nim otoczony chwałą, to i Bóg Go otoczy chwałą w sobie samym, i to zaraz Go chwałą otoczy. Dzieci, jeszcze krótko jestem z wami. Przykazanie nowe daję wam, abyście się wzajemnie miłowali, tak jak Ja was umiowałem; żebyście i wy tak się miłowali wzajemnie. Po tym wszyscy poznają, że jesteście uczniami moimi, jeśli będziecie się wzajemnie miłowali». □

Godność istoty i osoby ludzkiej

ks. dr Mirosław Sawka

Trwając w atmosferze Zmartwychwstania Pańskiego przeżywamy wydarzenia chrześcijańskiej wiary. W dzisiejszym Słowie Bożym słyszymy prawdę o Jezusie Chrystusie ukazującą nam się Apostołom nad Morzem Tyberiadzkim, umacniającą postolską miłość i wierność wartościom, które zawarł w Ewangelii.

W blasku nowego życia, które ukazał światu Zmartwychwstały Pan, po raz kolejny w ostatnim tygodniu obchodziliśmy dzień poświęcony świętości ludzkiego życia. Wobec wydarzeń Paschalnych prawda o wartości i świętości ludzkiego życia wybrzmiewa w sposób szczególny.

Kiedy spojrzymy na miniony XX wiek – musimy przyznać, iż przyniósł światu i żyjącemu w nim człowiekowi wiele dobra. Udało się opanować liczne klęski, zapobiec wielu nieszczęściom, chorobom, ulepszyć wiele dziedzin życia. Jednak nie zawsze postęp XX wieku służył dobru i prawdzie o człowieku. W wielu dziedzinach życia cechował go relatywizm moralny, poddający w wątpliwość każdą wartość, w tym także człowieka. Dał on usprawiedliwienie wielu zamachom na człowieka – a szczególnie na prawo człowieka do życia od poczęcia do naturalnej śmierci. Człowiek odseparowany od wartości podstawowych, uwolniony od powinności moralnych pragnął i pragnie zostać panem wszechświata, więcej – być jego stwórcą; być stwórcą człowieka, tworząc go według własnego wyobrażenia i zapotrzebowania.

Tak jak przed laty, tak i dziś jesteśmy świadkami narastających problemów i różnorodnych trudności dotyczących ludzkiego życia. Dostrzegamy postępującą laicyzację i stopniowe wprowadzanie do systemów prawnych państw przepisów oraz norm, które mają za zadanie usprawiedliwianie manipulacji przeciwnej godności osobowej istoty ludzkiej, jej integralności i tożsamości. Dane statystyczne nie pozostawiają złudzeń: ukazują rosnącą liczbę aborcji, eutanazji, antykoncepcji. Kryzys człowieka, rodziny

w Polsce, w Europie i na świecie, przyjmuje niepokojące rozmiary. Własnymi oczyma dostrzegamy postępujące się starzenie się całego świata. Ci, którym zależy na trosce o ludzkie życie, na przyszłości małżeństwa, rodziny, społeczeństwa i Kościoła – zastanawiają się, jakie środki i działania należy podjąć, aby przeciwdziałać zgubnym tendencjom społecznym i moralnym.

Odpowiedzialność za życie ludzkie zawsze było i jest troską Kościoła katolickiego. To zatroskanie można dostrzec w dokumentach Kościoła takich jak: encyklika *Rerum novarum* Leona XIII, *Mater et Magistra* Jana XXIII, w Konstytucji duszpasterskiej o Kościele w świecie współczesnym (*Gaudium et spes*) Soboru Watykańskiego II, enc. *Humanae vite* Pawła VI, w *Karcie Praw Rodziny*, instrukcji *Donum vitae*, aż po adhortację *Familiaris Consortio*, List do Rodzin, enc. *Evangelium vitae*, *Veritatis splendor* i całe nauczanie Jana Pawła II. W dzień Matki Bożej z Lourdes w 1994 roku, Jan Paweł II ustanowił Papieską Akademię Obrony Życia, w celu studiowania podstawowych problemów medycyny i prawa, mających znaczenie dla promocji i obrony życia. O własnym pontyfikacie mówił: „Jestem papieżem życia i odpowiedzialnego rodzicielstwa”.

Kościół wypowiada się bardzo stanowczo przeciwko błędnym poglądom, które naruszają godność człowieka, małżeństwa i rodziny. Troszczy się o ten wspaniały dar Boży: szacunek dla rodzącego się życia ludzkiego i godność jego przekazywania. W swoim nauczaniu podkreśla miłość, jako istotny czynnik więzi rodzinnej. Nawołuje też do zachowania postawy sprawiedliwości i szacunku dla innych. Człowiek w dzisiejszym czasie potrzebuje powszechnego uznania dla wartości życia i obrony życia. Zastuchani w Słowo Boże i umocnieni miłością, która jest treścią naszego życia, bądźmy świadkami tego życia, które daje Zmartwychwstały Zbawiciel i Odkupiciel człowieka, Jezus Chrystus.

„O Maryjo, jutrenko nowego świata, Matko żyjących, Tobie zawieramy sprawę życia: spójrz, o Matko, na niezliczone rzesze dzieci, którym nie pozwala się przyjść na świat, ubogich, którzy zmagają się z trudnościami życia, mężczyzn i kobiet – ofiary niehumanitarnej przemocy, starców i chorych zabitych przez obojętność albo fałszywą miłość. Spraw, aby wszyscy wierzący w Twojego Syna potrafili otwarcie i z miłością głosić ludziom naszej epoki Ewangelię życia”. (...) – *Św. Jan Paweł II*. □

Impuls wzmacniający rodzinę

opr. za wiara.pl ks. T.S.

Adhortacja papieża Franciszka zatytułowana „Amoris Laetitia” zwraca uwagę na radość, płynącą z miłości małżeńskiej i rodzinnej, i była dokumentem bardzo oczekiwanym.

Pojawiały się głosy, że Ojciec Święty nie ma zamiaru publikowania adhortacji posynodalnej, krążyły informacje, że po prostu nie zostanie zaakceptowany raport końcowego obydwu synodów – nadzwyczajnego i zwyczajnego. Tymczasem ukazała się adhortacja, która jest bardzo pojemnym dokumentem i która przekracza ramy obydwu raportów posynodalnych.

Jest to bardzo osobisty dokument Ojca Świętego, pisany w pierwszej osobie liczby pojedynczej i często odwołuje się do nauczania Kościoła, formułowanego przez poprzedników – „Humanae vitae” Pawła VI, adhortacji Jana Pawła II „Familiaris consortio”, ale też nauczania św. Tomasza z Akwinu. Jest to, więc bardzo całościowe, syntetyczne spojrzenie na dotychczasowe, niezmiennie nauczanie Kościoła i Ojciec Święty podkreśla, że jest ono niezmiennie. Nie może, bowiem zmieniać tego nauczania, ponieważ jest ono elementem magisterium Kościoła.

Adhortacja papieża Franciszka jest dokumentem znacznie rozszerzonym, jeśli porówna się go z konkluzjami obu synodów o rodzinie, ma dziewięć rozdziałów, ukazujących z jednej strony małżeństwo i rodzinę w świetle Słowa Bożego i zamyśle Jezusa Chrystusa, jako sakramentu. Jest też bardzo szeroko omówiona sytuacja rodziny w świecie współczesnym, wszystkie wyzwania, które przed nią stoją. Wszystkie te rozdziały zmierzają do wskazania zastosowań duszpasterskich.

Pierwszym słowem, które się wybija w tym dokumencie, to słowo „towarzyszyć”. Kościół ma towarzyszyć ludziom we wszystkich sytuacjach życiowych, mając na uwadze dobro każdej osoby, która bierze udział w życiu małżeńskim, rodzinnym, a także będąca w trudnych sytuacjach rozpadu małżeństwa czy rodziny. We wszystkich tych wydarzeniach Kościół ma być obecny, szukać ludzi i wspierać ich, szukać rozwiązań pozytywnych, dobrych perspektyw życiowych. Dostrzegamy tu również tendencję przeniesienia odpowiedzialności z Kościoła powszechnego na Kościoły lokalne i osobę biskupa diecezjalnego. Uwzględniając nauczanie Kościoła powinien on odczytać sytuację życiową każdej osoby, każdej rodziny i zastosować rozwiązanie, które są do dyspozycji, m.in. „Mitis iudex Dominus Iesus”, czyli dokument, upraszczający procedurę orzekania nieważności małżeństwa – aby trwała krócej a jej przebieg był ograniczony do Kościoła lokalnego, co niewątpliwie ułatwi życie tym, którzy zwracają się do trybunałów kościelnych.

Ten dokument stanowi ogromne wyzwanie, trzeba go dobrze poznać, przekazać wiernym i zbudować duszpasterstwo rodzin w oparciu o ten dokument po to, żeby księża, Kościół lokalny, parafialny, mogli towarzyszyć we wszystkich ich sytuacjach – nie tylko sytuacji aktualnej, ale też konieczności ich dobrego przygotowania do zawarcia związku małżeńskiego. I tu dokument odwołuje się do nauczania Jana Pawła II, który ustanowił te wielkie etapy przygotowania do życia małżeńskiego, które są nadal aktualne, a nie są aplikowane. Mamy, więc dobre pomoce, dzięki którym Kościół jest zdolny do realizowania swego zadania – ewangelizacji małżeństwa i rodziny.

Środowiska, które spodziewały się zmian, dotyczących Komunii św. dla rozwiedzionych czy stanowiska wobec stosowania antykoncepcji, mogą poczuć się zawiedzione. Ojciec św. podkreśla, że nauka Kościoła jest integralna i nie należy niczego zmieniać. Kościół nie ma zresztą władzy zmieniania nauki o sakramentach, które nie są własnością Kościoła, a Boga, Kościół jest jedynie strażnikiem depozytu, skarbów, które zostały mu powierzone i dzieli się nimi w granicach, w których jest to możliwe. Próby sprowadzenia związków homoseksualnych do rangi małżeństwa też spetły na niczym, w tym dokumencie zostały oddalone.

W adhortacji czytamy też o rozeznaniu duszpasterskim, dotyczącym „pomocy sakramentów” w przypadkach i sytuacjach nieregularnych. Ale nie daje to możliwości stosowania zasady ogólnej, rozeznanie jest duszpasterskie – osoby rozwiedzione pod pewnymi warunkami mogą przystępować do Komunii św., te, które nie współżycia cieleśnie. To jest zapisane w adhortacji Jana Pawła II i dokument Franciszka idzie po tej linii, bo nie można zmieniać dyscypliny sakramentów. Ta dyscyplina wynika z natury sakramentu, a nie z sytuacji kontekstualnej, kulturowej czy socjologicznej. Trzeba podkreślić, że nie ma tu dużego pola manewru, a że są nadużycia, doskonale wiemy. W wielu krajach wierni od lat się nie spowiadają, a przystępują do Komunii św.

Adhortacja „Amoris laetitia” jest pozytywnym impulsem dla rodzin, ogromnym wzmocnieniem rodziny. Kościół robi wszystko żeby rodzinie przeżywającej kryzys pomóc, ale przede wszystkim należy umacniać te rodziny, które dobrze funkcjonują, my nie możemy zajmować się tylko szczególnymi, wyjątkowymi, przypadkami. Owszem, Ojciec św. mówi, że Kościół ma być lazaretem, szpitalem polowym, ale nie tylko, bo gdyby był tylko pogotowiem ratunkowym, to ci, którzy się dobrze mają, mieliby deficyt opieki koniecznej w ich normalnym życiu, trudnych w dzisiejszych czasach wyzwaniach – wierności małżeńskiej, wierności w rodzinie i wychowywania dzieci do wiary, która jest wiarą Kościoła katolickiego. □

WARSZAWA | Senat uczcił specjalną uchwałą jubileusz 1050. rocznicy Chrztu Polski. Uchwała ta została odczytana 15 kwietnia w Poznaniu podczas uroczystego Zgromadzenia Narodowego, zwołanego w celu wystuchania orędzia Prezydenta RP w związku z 1050. rocznicą chrztu Polski i powstania Państwa Polskiego. W uchwale Senat wyrażał wdzięczność twórcom państwowości i wszystkim pokoleniom Polaków, którzy wiernie trwali przy zasadach wyznaczających naszą tożsamość. **KATYŃ** | Bp Dydyecz w Katyniu. 76. rocznicę zbrodni katyńskiej na Polskim Cmentarzu Wojskowym upamiętniono ofiary tej zbrodni, a także, w 6. rocznicę katastrofy pod Smoleńskiem, ofiary tamtej tragedii. Zdaniem bp. Dydyecza, jesteśmy dłużnikami względem licznych pokoleń naszych poprzedników. „Wystarczy

tylko pomyśleć, ile ludzi przemierzało drogę prowadzącą przez te okolice. Byli to rycerze z dawnych wieków, powstańcy, duchowni, inteligencja, ziemianie, a nawet zwyczajni robotnicy czy rolnicy. Zawsze towarzyszyła im wiara w Boga i nadzieja na pomoc Matki Najświętszej – o tym świadczą krzyżyki, medaliki, znalezione przy ich doczesnych szczątkach” – mówił bp Dydyecz. **KRAKÓW** | „Insha Allah – Krew męczenników” – pierwszy polski film o Państwie Islamskim. Obrazy cierpienia i przemocy stosowanej przez islamistów porażają. Trudno oddać słowami to, co przechodzą nasi bracia w wierze niespełna 4 tys. km od Polski. Film kończy się apelem, by modlić się za prześladowanych, odwiedzić stronę CitizenGo oraz podzielić się filmem z innymi. □

Dzieci z Placu Republiki

Marek Brzeziński

Okupiają ogromny, ale jeden z brzydszych placów Paryża. Mieszkają tam w skleconych na chybcika budach, albo namiotach. Zamontowali im przenośne toalety. Mają bar i bibliotekę.

W niedzielę bez żadnych nerwów i przepychanek dali się „wyprosić” stamtąd policji. W poniedziałek wieczorem wrócili. Aż dziwne, że tak spokojnie, bo w nocy dochodziło do szarpaniny i zatrzymań. Noc ma swoje prawa. Ciemność i światło latarni sprzyjają budzeniu się demonów, także tych, które drzemią w duszy człowieka.

Ale o co chodzi, tym najczęściej młodym ludziom kontestującym postępowanie rządu? Dlaczego protestują? Czy tylko dlatego, że młodość bez protestu to stracone lata życia, bo później w wieku „seniora” rzadko się już to robi? I jeszcze jedno – czy przypadkiem nie przesadzamy z rozmiarami tego zjawiska? Przecież gdy na stadionie piłkarskim zasiądzie 60-tysięcy ludzi, to uwagę mediów i policji zwraca garstka 60-ciu kiboli szukających okazji do zadymy. I wtedy powiada się, że na trybunach było „niespokojnie”.

Ale wszystko po kolei. Francja jest dziś jednym z najbardziej zapyziałych gospodarczo i społecznie państw Europy. Przynajmniej w tej części Starego Kontynentu. Ścierają się tu dwie siły eliminując się na tyle skutecznie, że przypomina to samochód, pozbawiony kół, postawiony na ceglach, w którym silnik pracuje, na tak zwanym „luzie”. Motor jest, kierownicą kręcić można, hałas pracy cylindrów może się nasilić jak naci-

śnieny na pedał gazu, tyle, że pojazd stoi w miejscu. Z jednej strony anachroniczny socjalizm – przystający bardziej do XIX-wiecznego modelu Zoli czy Dickensa. Umorusane buzie dzieci harujących w kopalniach. Robotnicy wypruwający z siebie żyty pracując siedem dni na siedem po siedemnaście godzin. W socjalizmie, proponującym model opiekuńczego państwa, nie ma niczego złego, pod warunkiem, że jest to „socjalizm ewoluujący”, czyli taki, który przystosowuje się do zmian. Jeśli nie – to wpadamy, mówiąc językiem lotniczym, w korkociąg i koniec jest jeden. Każdy się starzeje, ale najczęściej widzimy to dopiero na odbiciu naszego wizerunku w lustrze, gdzie dostrzeżemy zmarszczki i wory pod oczyma. Ale w tymże to zwierciadle mało kto zauważa „zmarszczki i wory” na naszej psychice. Jak pisał święty Tomasz a Kempis, często to do czego dążymy traci smak i barwę, gdy to tego po długim czasie dochodzimy. Bo zmiana jest w nas. Tymczasem francuski socjalizm chce aby świat stanął w miejscu, żeby stał się taką „socjalną łaciną”, martwym językiem. I tu, jak mawiał Goethe – leży pies pogrzebany (choćby podobno napis ten pojawił się na psim nagrobku w Turynii kilkaset lat przed geniuszem z Weimaru). Związki zawodowe nie chcą żadnych zmian, bo to najbardziej konserwatywny z konserwatywnych establishmentów. Mają ogromne przywileje.

Z KRAJU

- Przez całą niedzielę 10 kwietnia w Polsce trwały obchody upamiętniające ofiary katastrofy smoleńskiej. Uczestniczyły w nich dziesiątki tysięcy osób. Próba zabijania pamięci o katastrofie i jej przyczynach poniosła porażkę. Prezydent Andrzej Duda mówił m.in. „ziemia smoleńska pochłonęła kolejną porcję polskiej krwi; po tamtej, która wsiąkała w 1940 r., wsiąkała w nią następna”.
- Polska delegacja przebywała także w Katyniu. Na jej czele stała pełnomocniczka premier Beaty Szydło ds. dialogu międzynarodowego Anna Maria Anders.
- Papież Franciszek napisał w specjalnym liście, że w szczególny sposób towarzyszy modlitwą „Polsce zawsze wiernej w tym czasie paschalnym, gdy umiłowani synowie i córki tego szlachetnego narodu uroczyste obchodzą piękną 1050. rocznicę chrztu”.
- Grupa Wyszehradzka nie zgodzi się na zmianę unijnych zasad dotyczących relokacji uchodźców – oświadczyła premier Beata Szydło po zakończeniu polsko-czeskich konsultacji międzyrządowych. Spotkanie premierów Polski i Czech odbywało się w Warszawie.
- W kwietniu, wg CBOS, w Sejmie znalazłyby się cztery ugrupowania. Liderem pozostaje PiS z 38-proc. poparciem. Nowoczesna mogłaby liczyć na 18 proc. głosów, PO na 13 proc., a Kukiz'15 na 8 proc. głosów.
- Wg CBOS tylko 4 procent Polaków chce mieć w kraju uchodźców na stałe. 53 proc. ankietowanych uważa, że Polska nie powinna w ogóle przyjmować uchodźców, a według 40 proc. powinno się im udzielić schronienia – ale tylko do czasu, kiedy będą mogli wrócić do swych krajów.
- Rząd wymieni polskich członków Komisji

Weneckiej. Kończą się kadencje byłej premier Hanny Suchockiej i prof. Krzysztofa Drzewickiego, które nie zostaną przedłużone.

- Po 6 latach śledztwo ws. katastrofy smoleńskiej przejęła od zlikwidowanej prokuratury wojskowej Prokuratura Krajowa.

- 22 prokuratorów napisało list protestacyjny w sprawie przeniesienia do innego wydziału prokuratora Tomasza Nowickiego i dymisji Józefa Gacka. Nowicki zdecydował o wszczęciu śledztwa w sprawie... nieopublikowania wyroku Trybunału Konstytucyjnego, Gacek owo śledztwo zatwierdził.

- Po rozmowie z Witoldem Waszczykowskiem, ambasador RP w USA Ryszard Schnepf wycofał się ze słów o tym, że obecnie sytuacja w Polsce przypomina antysemicką nagonkę z 1968 r.

- Gruzja jest kolejnym państwem, które wyraziło zainteresowanie rozwojem współpracy w obszarze wojsk specjalnych z Polską. Podobne umowy zawarto wcześniej z USA, Francją, Chorwacją, państwami Grupy Wyszehradzkiej, Litwą, Estonią i Brazylią.

- Prokurator Generalny przedłużył śledztwo w sprawie tajnych więzień CIA w Polsce o kolejne sześć miesięcy, do 11 października.

- Na placu Bankowym przed warszawskim ratuszem stanął głaz – pomnik upamiętniający Prezydenta Lecha Kaczyńskiego. Jednym z inicjatorów budowy był Andrzej Melak. Prezydent Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz zapowiedziała, że w związku ze sprawą ustanowienia pomnika przed ratuszem musi zostać wszczęte postępowanie wyjaśniające.

- Andrzej Melak został nowym postem Prawa i Sprawiedliwości. Melak zajmie w parlamencie miejsce po Arturze Górskim, który zmarł po latach walki z chorobą nowotworową.

- IPN podjął na nowo śledztwo ws. zbrodni komunistycznej, stanowiącej zbrodnię przeciwko ludzkości, popełnionej przez UB w 1946 r. na żołnierzach Narodowych Sił Zbrojnych z oddziału Henryka Flamego ps. Bartek. Ich szczątki odnalazł niedawno zespół prof. Szwa-grzyka.

- Już ponad 3500 młodych Węgrów zarejestrowało się do udziału w krakowskich Światowych Dniach Młodzieży.

- Unikalny egzemplarz haubicy wyprodukowanej przed wojną w Starachowicach został odnaleziony na południu Włoch. Polski turysta w Kalabrii, w miejscowości Scalea zwrócił uwagę na armatę, która stała na miejscowym skwerze, by upamiętnić udział włoskich żołnierzy w II Wojnie Światowej. Wyprodukowana w 1932 roku haubica w przeszłości należała do Wojska Polskiego.

- Amerykański niszczyciel USS Donald Cook wpłynął do portu w Gdyni. Była to rutynowa wizyta, której celem jest wzmocnienie relacji między Polską a USA.

- Do Sejmu tylko w marynarce. Nowe zasady schludnego stroju będą dotyczyć urzędników i dziennikarzy.

- Prawo i Sprawiedliwość zamierza ustanowić Ogólnopolski Dzień Przedsięwzięć. Ma być obchodzony 21 czerwca.

- W wieku 67 lat zmarła prof. Zyta Gilowska, ekonomista, wicepremier i minister finansów w rządzie koalicyjnym PiS z 2007 r. W uroczystościach pogrzebowych prof. Gilowskiej uczestniczyli: prezydent Andrzej Duda, premier Beata Szydło, marszałek Sejmu Marek Kuchciński, marszałek Senatu Stanisław Karczewski, ministrowie, przedstawiciele władz lokalnych, Senatu KUL.

Czerpią z tego krocie. Więc logiczne, że jakakolwiek zmiana grozi zawaleniem się istniejącego układu.

Druga odstona to młodzi ludzie – licealiści i studenci. Wielu z nich „nie wie jeszcze czym kaczka pije wodę”. Nawbijali im pod czupryny, że będą musieli więcej pracować. A to lubi tylko niewielki odsetek społeczeństwa na świecie, który widzi w pracy nie tylko możliwość przetrwania i egzystencjalną konieczność, ale i to – o czym nauczał św. Jan Paweł II – praca jest etosem, jest gwarancją ludzkiej godności. Tu nie chodzi o to, żeby „coś” robić, by przetrwać, ani „coś” – by zarabiać miliony, ale o to, że jest to źródło satysfakcji, zadowolenia i tego najważniejszego – poczucia, że w tym jednym, jedynym nam danym życiu nie zmarnowaliśmy swoich możliwości i potencjału. A to ma dwa wymiary – konkretny egoistyczny (nie egocentryczny, bo to jest zło, lecz egoistyczny, czyli dbania o siebie, tak jak mycie zębów – swoich – nie sąsiadów w geście niedobrze pojętego altruizmu), czyli zadowolenia, że mogłem dać z siebie tyle na ile mnie stać, i metafizyczny, bo bodajże czy nie święty Stanisław Kostka powiedział, iż zostaniemy rozliczeni nie z cudzych grzechów lecz z własnych i nie zmarnowanych możliwości innych ludzi lecz naszych. I tu potykamy się o tę taną ideologię robienia ludziom, szczególnie młodym, wody z mózgu. Stawiania fałszywych wzorców i kreślenia nieprawdziwych perspektyw. Robiąc nabór na stanowisko listonosza w regionie paryskim trzeba było wynająć hangary na lotnisku Le Bourget pod Paryżem by pomieścić wszystkich chętnych(!). Bo młodzi ludzie, których ambicje sprowadzają się do pstry-

kania palcami o tablety czy telefony chcą mieć „święty spokój”. Pewną posadkę. Bezpieczeństwo. A to daje posada funkcjonariusza państwowego. Boją się ryzyka. To nie jest pokolenie ludzi podbijających nowe kontynenty, wyznaczających szlaki w Arktyce, przemierzających Grenlandię na nartach.

ciąg dalszy na str. 9

ZE ŚWIATA

Opr. B.D.

- Kilkumiesięczny kryzys polityczny w Kijowie doprowadził do dymisji premiera Arsenija Jace-niuka. Może go zastąpić Wołodymyr Hrojsman, przewodniczący parlamentu.
- Coraz bardziej eurosceptyczni Holendrzy wyładowali swoją frustrację na... Ukrainie. Wynik referendum w sprawie stowarzyszenia Ukrainy z UE okazał się dla Kijowa niekorzystny. Przy frekwencji 32,2 proc. (próg ważności to 30 proc.), 61,1 proc. opowiedziało się za odrzuceniem układu stowarzyszeniowego z Ukrainą. Referendum ma charakter doradczy, ale jest triumfem Rosji, która zresztą głosowanie na „nie” wspierała.
- Rosyjscy lekarze ostrzegają, że prowa-dząca głódówkę w rosyjskim więzieniu ukraiń-ska lotniczka Nadia Sawczenko może umrzeć. Rozmowy o uwolnieniu Sawczenko zostały zerwane.
- Rządzący od ponad 20 lat na Białorusi prezy-dent Aleksander Łukaszenko stawia na całko-witą normalizację stosunków z Unią Europej-ską? Białoruska delegacja z wiceministrem spraw zagranicznych Aleną Kupczyną brała udział w Brukseli w dwudniowym spotkaniu grupy koordynacyjnej Białoruś–UE.
- W Bułgarii powstała nowa partia tureckiej mniejszości. Jej liderem został Lutwi Mestan, do niedawna przewodniczący Ruchu na rzecz Praw i Swobód (DPS) – tradycyjnej partii bułgar-skich Turków, wykluczony z niej za poparcie Turcji w konflikcie z Rosją po zestrzeleniu jej samolotu.
- Macedońska policja użyła gazu łzawiącego wobec kilkusetosobowej grupy, która próbowała sforsować ogrodzenie graniczne.
- Ministerstwo spraw wewnętrznych Austrii potwierdziło plany zbudowania płotów na niektó-rych odcinkach granicy z Węgrami.

- Wg sondaży niemieckich na CDU chciałoby głosować 34 proc. wyborców, a na SPD – 21 proc. Wynik socjaldemokratów jest najgorszym wynikiem tej partii od 1997 r., ale duży spadek mają i chadecy. Antyemigrancka Alternatywa dla Niemiec w ciągu miesiąca poprawiła swój wynik o trzy punkty procentowe i cieszy się obecnie poparciem 14 proc. elektoratu.
- Popularność prezydenta Francji Francois Hollande’a wśród obywateli swojego kraju spadła do rekordowego poziomu 13 proc.
- Senator z Vermont Bernie Sanders pokonał byłą sekretarz stanu Hillary Clinton w prawy-borach prezydenckich Demokratów w amery-kańskim stanie Wyoming.
- Premier Dmitrij Miedwiediew opowiedział się za kontynuowaniem przez Rosję współpracy wojskowo-technicznej z Armenią i Azerbejdża-nem. Moskwa dostarcza broń obydwu stronom konfliktu o Karabach.
- Rosja dostarczyła Iranowi pierwszą partię przeciwlotniczych wyrzutni raketowych S-300.
- W wyborach prezydenckich w Peru wygrała Keiko Fujimori, córka byłego szefa państwa, którego odsunięto od polityki za korupcję.
- Prezydent Wenezueli Nicolas Maduro zażąd-ał od Sądu Najwyższego uchylecia ustawy o amnestii dla więźniów politycznych uchwalo-nej w marcu przez parlament kontrolowany przez opozycję.
- Zaczęto obowiązywać zawieszenie broni w konflikcie w Jemenie. Jego strony zapewniły, że będą respektowały rozejm.
- Sekretarz stanu USA John Kerry oświadczył w Bagdadzie, że Daesh utraciło już 40 proc. terytoriów, które kontrolowało w 2014 r. w Iraku.
- Frakcja Europejskich Konserwatystów i Refor-matorów (EKR), do której należą europostowie

PiS, zgłosiła własny projekt rezolucji PE doty-czącej kryzysu wokół Trybunatu Konstytucyjnego w Polsce. Wg projektu przyczyną tego kryzysu są decyzje poprzedniego Sejmu. Przewagę w PE mają jednak frakcje chadecka i socjalistyczna, które forsowały projekt PO.

- Frakcja Socjalistów i Demokratów w PE już skrytykowała społeczną inicjatywę w sprawie zaostreżenia polskich przepisów o aborcji.
- Premier Węgier Viktor Orban nazwał propo-zycję Komisji Europejskiej dotyczącą kwot przyji-mowania uchodźców otwartym atakiem na suwe-renność narodową i próbą narzucania składu etnicznego Węgier.
- Rosja poskarżyła się na Polskę do UNESCO i OBWE. Powodem jest demontaż pomników sowieckich żołnierzy, które wg Moskwy są „zabytkami kultury”.
- Premier Wielkiej Brytanii David Cameron przyznał, że miał udział w funduszu powie-rniczym utworzonym przez jego zmarłego ojca i zarejestrowanym na Bahamach. Jest to jeden z „odprysków” afery z praniem pieniędzy ujaw-nionych w tzw. „Panama Papers”. Na Islandii po tej aferze wymieniono premiera, którym został Sigurdur Ingi Johannsson.
- W najnowszym sondażu przeprowadzonym na zlecenie islandzkich mediów wygrywa tamtejsza Partia Piratów, która może liczyć na rekor-dowe 43 proc. głosów.
- Obradujący w Trondheim synod norweskiego Kościoła luterańskiego zaaprobował możliwość zawierania małżeństw homoseksualnych w tej wspólnocie religijnej.
- W Duesseldorfie rozpoczął się pierwszy proces dotyczący napaści seksualnych na kobiety w noc sylwestrową w Nadrenii. Przed sądem odpowia-dał 33-letni Marokańczyk. □

Pod okiem Świętego

Sylvia Michalak

„Żartuj, że jesteśmy relikwiami trzeciego stopnia. Mówi tak młodzież, ale też starsi i księża – proszą by pozwolić sobie zrobić z Ciebie razem. Nie odmawiamy, bo to wręcz nasz obowiązek, ażeby się tym doświadczeniem dzielić”.

Lidia i Stanisław Abrahamowiczowie poznali się na jednej z wycieczek z udziałem młodego wikarego, zwanego później Wujkiem. Ich małżeństwo dojrzało pod skrzydłami niezwyklego duszpasterza, a potem Świętego Papieża. Obecnie są ostatnim żyjącym małżeństwem z grona tzw. Rodzinki, od której początek wzięło Środowisko. 11 lat po śmierci Jana Pawła II i w rok po jego kanonizacji, dzielą się z nami swoimi wspomnieniami.

Początki znajomości

W roku 1950, jako student, mieszkam tuż obok krakowskiej parafii Świętego Floriana, gdzie miałem w zwyczaju zachodzić przed zajęciami na uczelni. To była godzina 6. – opowiada Pan Stanisław. – Eucharystię sprawował młody kapłan, który swoim sposobem bycia przykuł moją uwagę. Po Mszy św. udałem się do zakrystii, aby poznać księdza, wtedy już doktora Karola Wojtyłę, wikarego tej parafii. Zawiadomiłem kolegę, był to Joachim Gudel, który studiował u prof. Sztopmki i grał na pianinie. Mówię do niego – *Przyjdź, ktoś ciekawy, zupełnie inny!* A znaliśmy już ks. Jana Pietraszkę ze Świętej Anny, który tam prowadził duszpasterstwo akademickie. Joachim przyszedł a Wujek pyta – *a Ty co studiujesz?* – *No muzykę.* – *To nauczysz nas śpiewać.* I tak się rozpoczęła nauka śpiewu gregoriańskiego, a potem kolejne spotkania młodzieży z księdzem.

Duszpasterstwo

Wujek, mając oficjalną zgodę swojego proboszcza, ks. Tadeusza Kurowskiego, na zajmowanie się młodzieżą, uruchomił regularne czwartkowe konferencje. Odbywały się one o godzinie dwudziestej w kościele św. Floriana. Były to czasy szalejącego stalinizmu, walczącego z młodzieżą i o młodzież, a więc bardzo trudne. Mimo to studenci się nie zrażali, szukali tego kontaktu i odpowiedzi na nurtujące ich pytania. Trudne to były czasy, ale młodzież to pokonywała. Wykłady także nie były łatwe. To był młody zdolny doktor, który miał ogromną wiedzę i przekazywał ją tak jak potrafił najlepiej, ale w sposób ścisły. My, studenci techniki umieliśmy śledzić wywody matematyczne, gdzie nawet przez chwilę nie można było się wyłączyć, aby się nie zgubić. I tutaj, przy tych filozoficzno-teologicznych zagadnieniach też się to sprawdzało. W ramach duszpasterstwa ks. Wojtyła uruchomił skrzynkę zapytań.

To dawało szansę nawiązania do bieżącego wykładu, ale także do innych kwestii, które się nasuwały. Odpowiedzi na te pytania Wujek udzielał przy kolejnym spotkaniu. Znakomita rzecz. W 1951 roku rozpoczynają się wycieczki, wędrowanie. Najpierw te podkrakowskie, a potem i dalsze. Polegało ono na tym, że Wujek zawsze szedł z tyłu, w pewnym oddaleniu, dając szansę, żeby każdy z nas mógł z nim porozmawiać indywidualnie. I to było to duszpasterstwo, które nas kształtowało. Podczas tych rozmów poruszaliśmy najważniejsze dla nas wtedy sprawy.

Kajaki

W wyprawach kajakowych braliśmy udział tylko dwa razy. Na Brdzie uczyliśmy się tego, co znaczy kontakt z Wujkiem. To był rok 1953. Ksiądz Wojtyła zawsze w dwuosobowej łodzi, aby mieć miejsce dla rozmówcy. Płynęliśmy, w górnym zwałaszcza biegu rzeki, przez dziewicze lasy, gdzie drzewa wpadały do rzeki i trzeba się było przedzierać nawet z użyciem siekiery. Płynęliśmy także przez trzy jeziora, na których zapała nas gorsza pogoda. Zabezpieczeni byliśmy takimi zwyczajnymi kamizelkami z wszytą... dętką rowerową, a dodatkowo jeszcze nie umieliśmy pływać. Czy by nam te kapoki wystarczyły – nikt nie próbował (śmiech).

Znakomity słuchacz

Chętnie się przed nim serca otwierały. Coś takiego miał w sobie, że umiał słuchać – wspomina Pani Lidia. W rozmowie nie narzucał rozwiązań, tylko czekał aż człowiek sam do nich dojdzie. Otóż to – dodaje Pan Stanisław. – Sugerował, podpowiadał, ale nigdy nie głośił o tym kazań. Tak samo podczas konferencji czy odpowiedzi na nasze pytania. Nigdy nie miały one charakteru pouczenia, wygłoszanego ex cathedra. Było to wyjaśnienie i naprowadzenie. Zmuszało do samodzielnego myślenia, zastanowienia się, co z tym zrobić dalej. Podczas rozmowy zatrzymywał się przed swoim rozmówcą patrząc mu w oczy, jakby nikt inny nie istniał, tylko ten właśnie jeden! Tak poważnie traktował ludzi. Mówił w sposób trudny – kontynuuje Pani Lidia. – Trzeba było się skupić, ale każdy miał jakoś poczucie, że Wujek zwraca się właśnie do niego. Coś takiego dziwnego w nim było. I tak samo później odczuwali to wszyscy zgromadzeni na placu Świętego Piotra. Odnosili wrażenie, że patrzy i mówi tylko do nich. Każdy myślał, że jest jedyny i najważniejszy. Zawsze.

Uczył bez słów

Wujek ustawiał nas na miłowanie człowieka, na zauważanie, na służenie drugiemu. Sam był w jednych zniszczonych butach – tak go poznaliśmy. Ta sutanna, taka już biedna, kiedyś nawet bez płaszcza przyszedł – *a bo tam był taki biedny, potrzebował.* Taki właśnie był. Będąc wikarym, jakieś pieniądze dostawał, ale się go nie trzymały. Zawsze ten drugi człowiek był potrzebujący i dostrzegany. Interesował się też tym, co u nas. A i my, kiedy już nawet był biskupem, staraliśmy się nim opiekować. Czasem skarpetki się czarne kupowało, albo choinkę zaniostło na Kanoniczą. Były to takie serdeczne, bliskie relacje.

Habemus Papam

Pracowałem wtedy w Libii – rozpoczyna Pan Stanisław. W zwyczaju miałem włączać codziennie Radio Watykan. Przed językiem polskim był węgierski i tak zabrzmiało jakby... Wojtyła. W końcu audycja polska i... Jest! Wzruszenie, to za mało powiedziane. Były trzy, była modlitwa. Miałem przy sobie jeden z jego listów z podpisem „Wujek”, komuś to pokazałem i musiałem zaraz wyjaśnić, że to nie rodzina i że to nie tak... Już nie wiem czy stać mnie było na to, żeby napisać od razu list do Watykanu – pewnie nie. Bo nawet nie wiedziałem jak się to robi.

Ja z kolei byłem wtedy w szpitalu z chorym kręgosłupem – opowiadanie prze-

muje Pani Lidia. – W przeddzień wyboru odwiedziła mnie siostra męża i przyniosła Tygodnik Powszechny, w którym była cała strona przedstawiająca wszystkich kardynałów, spośród których „wybieraliśmy sobie” papieża. Najmilszy naszemu sercu był oczywiście Wojtyła i to on według nas był najwłaściwszym kandydatem, jednak miałyśmy świadomość, że jest to niemożliwe ze względu na czasy i sytuację polityczną. A tymczasem następnego dnia dowiadujemy się, że został papieżem! Zupełny szok. I żal trochę i wzruszenie... Po wyborze na Ojca Świętego, ktoś pytał – co będzie z nami? A on odpisał, że pozostaje Wujkiem i na te kontakty liczy. Pierwszy list do Środowiska brzmi: „Skoro piszecie, że kajak zamieniałem na łódź, to widzicie, że potrzeba mi teraz więcej wiosłarzy, więcej siły duchowej, którą spodziewam się od was także otrzymywać przez wasze modlitwy. Liczę na nie. Wujek”.

Dalsze kontakty

Kiedy odwiedzaliśmy go już jako Papieża, zawsze najbardziej sobie cenił możliwość powrotu do wspomnień. Do tych wycieczek, do kontaktów. Pamiętał wszystko

bardzo szczegółowo. Miał niezwykłą, fotograficzną pamięć. To on nam przypominał imiona osób, zdarzenia, a nawet daty, kiedy to się działo. Był bardzo trudnym rozmówcą pod tym względem, bo nie można się było mylić (śmiech).

Jubileusz i odejście

My byliśmy jednym z pierwszych małżeństw, które błogosławił z tej studenckiej grupy, która zgromadziła się wokół niego w czasach krakowskich. W 2005 roku, kiedy Jan Paweł II odchodził, nam wypadało 50-lecie ślubu. Przygotowaliśmy się do tego jubileuszu wcześniej, umawiając się na sierpniowy wyjazd do Watykanu z Ewą i Mietkiem Wiśtociński, którzy również obchodzili swoje złote gody. Prosił Ojca Świętego o błogosławieństwo. Oczywiście zawsze obiecywał, mimo iż jego siły malały. Mamy dwa ostatnie listy z tego czasu, ale zwłaszcza ten wcześniejszy jest szczególnie. Píše w nim Wujek: „*Moi Drodzy, Lusi i Staszku! Drodzy Jubilaci, bardzo dziękuję za wasz list przypominający, że czas ucieka, czego dowodem 50- rocznica waszego ślubu w tym roku. Trzeba dziękować Panu Bogu za wszystkie łaski,*

za Wasze dzieci, za pierwotnego syna Jasia, proboszcza u Świętego Krzyża. Gdy się wybieracie do Rzymu – Jak Pan Jezus pozwoli – będziemy się wspólnie modlić i dziękować za wszelkie dobro udzielone przez Pana Boga w Waszej rodzinie. Serdecznie pozdrawiam Was, dzieci i wnuki, z serca Was błogosławię”. I podpis – jedyny, niezwykły – Jan Paweł II Wujek. Zawsze podpisywał tylko Wujek. Myślę, że to się może wiązać z jakąś szczególną sytuacją, bo pisze – „*Jak Pan Jezus pozwoli*” – i Pan Jezus... nie pozwolił. Papież, jak wiemy umarł wcześniej. Być może to była tylko pomyłka, że tak podpisał, a być może chciał coś więcej powiedzieć, czego nie wykluczamy. Bo przez niewypowiedziane słowa też mówił do nas, trzeba było tylko starać się zrozumieć. Bardzo głęboko przeżyliśmy to jego odejście. I ten straszliwy wicher, który szargał szaty liturgiczne kardynałów – niezwykle zjawisko. Cisza, a tu nagle ten wiatr. Z tą księgą Pisma Świętego zamkniętą gwałtownie na Jego trumnie. I potem uspokojenie. No przecież Duch Święty przemawiał wtedy tym sposobem do wszystkich. Dla wierzących to było jasne. □

Dzieci z Placu Republiki

To jest pokolenie, które chce mieć podane na talerzu, przez opiekuńcze państwo, wygodne życie. I to jest druga odłona. Korzenie zła tkwią we wbijaniu ludziom w głowę, że liberalizm jest złem. W Polsce dzieci się straszy Babą Jagą, we Francji liberalizmem. Dlatego większego policzka ten w sumie miły Koszałek Opatk, kompletny nieudacznik polityczny, Francois Hollande nie mógł utrzymać, jak ten, jaki wymierzili mu jego kumple z rządzącej Partii Socjalistycznej twierdzący, że jego projekt zmiany prawa pracy jest „zbyt liberalny”. Jeśli żaba potrafiłaby stanąć na głowie, to Francja tak właśnie wygląda. Liberalizm nie oznacza rozszalonego Uncle Sama duszącego pod butem pracodawców. Bo liberalizm, tak jak i socjalizm musi ewoluować. To system oznaczający opiekę ze strony państwa wobec tych, którzy NAPRAWDĘ nie dają sobie rady, a nie

ciąg dalszy ze str. 7

tych gnuśnych, stetryczających osiemnastolatków marzących o wygodnym życiu gwarantowanym przez grzęznące w deficycie, zadłużone w miliardach po uszy, państwo ratujące się przed zatonięciem nowymi podatkami nakładanymi na przeciętnego zjadacza bagietki. Ma rację rzecznik rządu i w jednej osobie minister rolnictwa Stephane Le Foll mówiąc, że na co dzień potrzebujemy ideałów, ale nie możemy być przekonani o tym, że tylko my mamy patent na posiadanie racji – jednej jedynej i obowiązującej.

Dzieci z Placu Republiki są o tym przekonane i utwierdzone przez oszotomów anachronicznego systemu, że ci, którzy podejmują odpowiedzialne, a zatem trudne decyzje, tych ideałów nie mają. A Francja musi zmienić prawo pracy, bo pójdzie na dno. □

Marek Brzeziński

Drugi Chrzest

Papież Paweł VI nazwał uroczystości milenijne „jakby drugim chrztem udział setki tysięcy wiernych pomimo szykan władzy, dając świadectwo Po raz pierwszy w tej skali Polacy policzyli się po wnie.

Polski” i miał ra.ję. Wzięły w nich przywiązaniu do wiary i Kościoła.

Był to także czas pogłębionej katechezy, trwającej od 1957 r., kiedy to prymas Polski kard. Stefan Wyszyński ogłosił plan Wielkiej Nowenny, mającej duchowo przygotować naród do tego jubileuszu. Treść nowenny opierała się na napisanych przez prymasa w Komańczy Ślubach Jasnogórskich, będących aktem oddania się w macierzyńską niewolę miłości Matce Bożej za wolność Kościoła. Każdy rok nowenny (1957–1965) miał za temat modlitwy i pracy duszpasterskiej jedno z przyrzeczeń Ślubów Jasnogórskich. Jak później ocenił to Jan Paweł II, śluby odwołujące się także do kwestii społecznych były rodzimą wersją Karty praw człowieka. Jednym z elementów nowenny była peregrynacja kopii obrazu Matki Bożej Częstochowskiej, która w zamierzeniach miała dotrzeć do wszystkich polskich parafii.

Jubileusz przypadł w okresie, kiedy ekipa Władysława Gomułka ponownie podjęła ostry kurs antyreligijny, który zelżał na chwilę po 1956 r. Przejawem tej polityki było ponowne usunięcie religii ze szkół, wstrzymanie wydawania zezwoleń na budowę kościołów, ostra cenzura, wreszcie restrykcyjna polityka fiskalna, która – poza wymiarem finansowym – miała na celu przejęcie kontroli nad wszelkimi przejawami życia religijnego. Zabroniono nawet stawiania krzyży przydrożnych, gdyż w ocenie władz PRL naruszały neutralność światopoglądową.

Ateistyczna ofensywa

Temu wszystkiemu sprzyjała sytuacja międzynarodowa. W latach 60. sekretarz generalny sowieckiej partii komunistycznej Nikita Chruszczow ogłosił program dokończenia ateizacji sowieckiego społeczeństwa. Terror antykościelny szalał w Czechosłowacji i na Węgrzech, a w NRD po wybudowaniu muru berlińskiego nastąpiło radykalne ograniczenie wszystkich swobód obywatelskich. Kierownictwo PZPR dodatkowo rozszerzyło orędzie biskupów polskich do niemieckich, a także ich zaproszenie na obchody Milenium do Polski. Organizację wydarzeń rocznicowych przez episkopat Władysław Gomułka przyjął jako osobiste wyzwanie, próbę zakwestionowania ideologicznej dominacji partii oraz walkę o duchowe przewodnictwo nad narodem. Gomułka, czytany ignorant, miał świadomość, że kard. Wyszyński świadomie odwołuje się do dawnych prerogatyw prymasa Polski, który pełnił także rolę interrexa, przewod-

nika narodu w czasach bezkrólewia. Nauczanie prymasa było zaś jasne, chrześcijaństwo jest zakorzenione w tysiącletniej historii narodu, a komu-

nizm jest tylko incydentem, który należy przetrwać. 15 stycznia 1966 r. na uroczystym posiedzeniu Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu Gomułka wystąpił z programowym referatem, który od tej pory miał być obowiązującą interpretacją narodowej historii. Konsekwencją było przyjęcie programu państwowych obchodów Tysiąclecia Państwa Polskiego. Uroczystości często odbywały się w tych samych miejscach i o tej samej porze co uroczystości kościelne i miały otwarcie konfrontacyjny charakter. Polacy mieli się określić, czy są za władzą ludową, czy z biskupami, których niedawno oskarżono o frymarczenie interesem narodowym i gotowością oddania Ziemi Zachodnich niemieckim rewizjonistom. Zwieńczeniem uroczystości państwowych miały być demonstracje 1 maja i 22 lipca.

Jednocześnie administracja państwowa otrzymała instrukcje, aby nie dawać urlopów w terminie kościelnych uroczystości, ograniczano wtedy także transport publiczny, zwłaszcza do Częstochowy. W marcu 1966 r. prymas w liście do premiera Józefa Cyrankiewicza starał się rozwiać wątpliwości partii i proponował dialog, aby Milenium nie było czasem konfrontacji, ale oferta nie została przyjęta. Do prymasa dochodziły wieści, że partia nie cofnie się przed represjami, gotowa jest nawet ponownie go aresztować. Zatraskany odpowiadał, że zawsze „pozostaje pomoc Boża”.

Wierność „maluczkich”

W Wielką Sobotę 9 kwietnia w Gnieźnie zakończono dziewięcioletnią Wielką Nowennę Tysiąclecia i rozpoczęto Rok Milenium Chrztu Polski. Uroczystości rozpoczęły się w czwartek 14 kwietnia, a więc dokładnie tysiąc lat od chrztu Mieszka. Wzięto w nich udział ok. 40 tys. wiernych. Kolejnym punktem uroczystości był Poznań, gdzie z Gniezna przywie-

ziono obraz nawiedzenia Matki Bożej Częstochowskiej. Władza zorganizowała tam swoje obchody. Słowom

kazań towarzyszył huk salutów armatnich oddawanych na cześć marszałka Mariana Spychalskiego, ale ludzie z uroczystości państwowych przechodzili na kościelne.

Głównym punktem kościelnych obchodów miały być uroczystości w Częstochowie, które zaczęły się 2 maja po południu. Pomimo utrudnień transportowych na Jasną Górę dotarło blisko 200 tys. wiernych. W tym czasie Gomułka organizował wielki wiec w Katowicach, gdzie masowo przywożono ludzi z całego kraju. Msza św. na Jasnej Górze rozpoczęła się o 18.30. Na wstępie ogłoszono, że decyzją papieża Pawła VI kard. Wyszyński jest papieskim legatem na te uroczystości, co było gestem solidarności papieża z atakowanymi polskimi biskupami. Biskupi zabiegali o jego przyjazd do Polski, taką deklarację złożył także Paweł VI, ale władze stanowczo temu się sprzeciwiły.

1 maja w każdym kościele w Polsce odczytany został list papieża, skierowany do wszystkich wiernych. Paweł VI zapewniał w nim, że bardzo pragnął być w tym momencie razem z narodem polskim, ale nie mógł tego dokonać. Dlatego przekazał na ręce prymasa Polski błogosławieństwo dla całego narodu, który zawsze jest bliski jego sercu, i zapowiedział, że Milenium obchodzić będzie w Rzymie. Na Jasnej Górze tego dnia zgromadzili się pielgrzymi z całego kraju. Uczestniczący w tych uroczystościach poseł Janusz Zabłocki z koła „Znak” i środowiska miesięcznika „Więź”, wyrachowany polityk, nieskłonny do emocjonalnych uniesień, tak zapamiętał tę atmosferę: „Patrzę na ten tłum, gdzie starzy pomieszani są z ludźmi w pełni wieku z młodzieżą, na tych ludzi przybyłych z całej Polski, z odległych niekiedy wsi i małych miasteczek, z dzielnic wielkich miast i osiedli przemysłowych. Na tych ludzi, których nikt nie organizował ani nie zwoził, ale każdy z nich przyjeżdżał z

własnej woli, nie bacząc na czas i udrękę stania przez tyle godzin na skwarze, na trud podróży długiej i uciążliwej, z szykanami, jakie pielgrzymom gotowane były po drodze i jakie towarzyszyć im mogą jeszcze po powrocie. Są to wszystko ludzie, którzy dobrowolnie zdecydowali się wziąć na siebie część tego krzyża dźwiganego teraz przez Kościół w Polsce, opluwany i prześladowany. Tak często w naszych inteligenckich dyskusjach i artykułach dawaliśmy wyraz naszemu poczuciu wyższości i nieufności wobec tego „katolicyzmu ludowego”, który teraz na Jasnej Górze dominuje. Dawaliśmy upust naszej pysze intelektualistów wobec tych maluczkich, których tak łatwo opatrywaliśmy etykietą katolików »tradycyjnych«, »socjologicznych«, »metrykalnych«, pozbawionych w swej pobożności intelektualnego pogłębienia.

Ale czy teraz – w momencie próby – nie oni właśnie dają nam przykład niezachwianej wierności Kościołowi, przykład gotowości solidaryzowania się z nim i jego przewodnikami na dobre i na złe?».

Kolejnymi stacjami obchodów milenijnych oraz peregrynacji obrazu nawiedzenia były: Kraków, Warszawa, Dolny Śląsk, Wybrzeże, Białystok i Ziemia Zachodnie, a także sanktuarium maryjne w Piekarach Śląskich. Zgromadziło się tam wówczas 400 tys. wiernych, po raz pierwszy i jedyny przyjechał tam kard. Stefan Wyszyński. 24 czerwca i w kolejnych dniach doszło w Warszawie do zamieszek, sprowokowanych przez grupy aktywu partyjnego. 26 czerwca wierni zostali zaatakowani przez oddziały ZOMO, sprowadzone z całego kraju do stolicy. Wielu pobito oraz oblano wodą, 46 osób zatrzymano i gdyby nie autorytet prymasa

oraz kapłanów wzywających do zachowania spokoju, mogło się to skończyć nawet rozlewem krwi. Władze próbowały także przeszkadzać w peregrynacji obrazu nawiedzenia. Ostatecznie 2 września 1966 r. obraz został zatrzymany pod Będzinem, w trasie do Katowic. Zawieziono go na Jasną Górę, gdzie miał pozostać pod milicyjnym dozorem do 1972 r. Wierni jednak dalej gromadzili się przy pustych ramach. Wszystko to skompromitowało władze oraz skonsolidowało naród wokół Kościoła. W sytuacji, gdy komunistyczna władza negowała element kontynuacji w dziejach narodu, program nauczania milenijnego przypominał Polakom, że od tysiąca lat są członkami nie „bratniego obozu krajów socjalistycznych” ale częścią zachodniej christianitas. Rzucone w 1966 r. ziarno wydało owoce w następnych latach. □

Gość Niedzielny

O roku ów!

Miał ożywić chrześcijańską świadomość i poczucie godności narodu, umocnić go w obronie wolności Kościoła, odbudować więź z innymi narodami Europy.

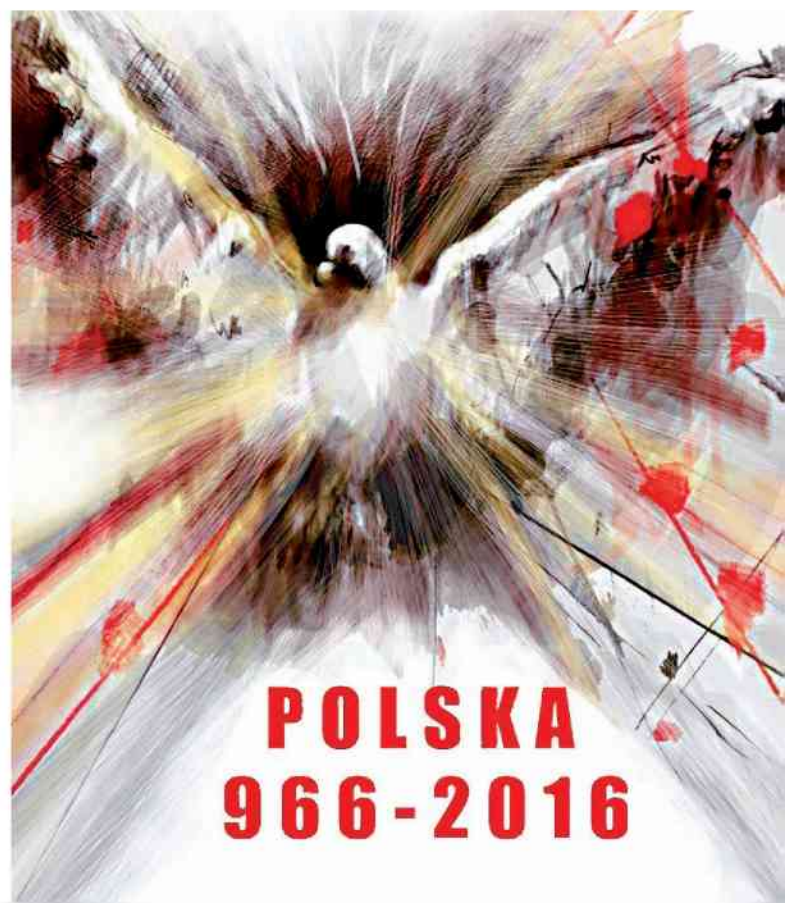
Od tamtych obchodów historia potoczyła się szybko. Upadła dyktatura Comutki (który próbował zanegować Chrzest Polski jako początek naszej państwowości), zelżała cenzura i pojawiła się opozycja polityczna, kardynał Wojtyła został wybrany na papieża i wybuchła Solidarność, rozpadł się Związek Sowiecki i przyszła niepodległość, a wraz z nią walka (w sporej części skuteczna) o przywrócenie podstawowych chrześcijańskich instytucji życia publicznego. Przyszły również porażki niepodległego państwa: katastrofa demograficzna, uwłaszczenie nomenklatury, niezerwana ciągłość prawna z PRL. Te pół wieku było niezwykle czasem łaski, ale również niekonsekwencji, z jaką ją przyjmowaliśmy jako naród.

Dziś też potrzebujemy jubileuszu obróconego w przyszłość. W tym duchu, pod hasłem „Następne Tysiąclecie już trwa” obradował w Poznaniu II Chrześcijański Kongres Społeczny. Przyjęta w nim Karta mówi o dziedzictwie, ale przede wszystkim odnosi się do przyszłości: „Podstawowe składniki dobra wspólnego – ochrona życia, respektowanie praw rodziny i zapewnienie edukacji opartej na wartościach moralnych – potrzebują zabezpieczenia konstytucyjnego, a wcześniej – domagania się od wszystkich sił politycznych ich poszanowania, a także reagowania na ich pogwałcenie (takie jak zbrodnia w Szpitalu na Madalińskiego) jako na naruszenie samej sprawiedliwości. Polityka solidarności wobec rodzin wychowujących dzieci musi być rozszerzana i kontynuowana, bo dopiero osiągnięcie progu pół miliona urodzeń dzieci rocznie otworzy nadzieję na przetamianie katastrofy demograficznej. Walcząc o przetamianie kryzysu rodziny, Rzeczpospolita ma również obowiązek przeciwstawić się wszelkim formom zorganizowanej demoralizacji. Polska powinna aktywnie kształtować opinię chrześcijańską w Europie”.

Pokolenie może przeżyć dwa jubileusze, organizować może tylko jeden. 1050-lecie Chrztu Polski to okazja do odnowy duchowej, ale również niepowtarzalna szansa dla polskiej polityki na przedstawienie wspólnie z innymi państwami Europy (praktycznie – Europy Środkowej) naszego stanowiska wobec współczesnych wyzwań i wobec przyszłości naszych narodów w Europie. To okazja, by Prezydent Rzeczypospolitej wspólnie z Prezydentem Węgier (i ewentualnie innymi chrześcijańskimi przywódcami regionu), przywołując początek naszej historycznej drogi – publicznie powiedział, że przyszłością Europy

jest wierność Ewangelii, ład moralny oparty na szacunku dla życia i rodziny, wychowanie przekazujące kulturę chrześcijańską, współpraca suwerennych państw, poczuwających się od odpowiedzialności za przyszłe pokolenia. I że nasze państwa przez wierność wobec tych zasad gotowe są przeciwstawiać się publicznej demoralizacji, podważaniu znaczenia dziedzictwa chrześcijańskiego, destrukcji naszych tysiącletnich państwowości. Raz przyjęta, taka... międzynarodowa deklaracja może stać się na lata odniesieniem dla polityki naszych państw, oparciem dla naszego stanowiska (i wobec nacisków) na forum europejskim, orędziem do opinii chrześcijańskiej w państwach zachodnich. Dzisiejszy Jubileusz to moment historyczny, nie można go ograniczać do retoryki wspomnień. Jeśli uświadomimy sobie jego historyczne znaczenie – może zająć w historii Polski miejsce podobne jak rok 1966. To Pański czas, Panie Prezydencie! □

Marek Jurek

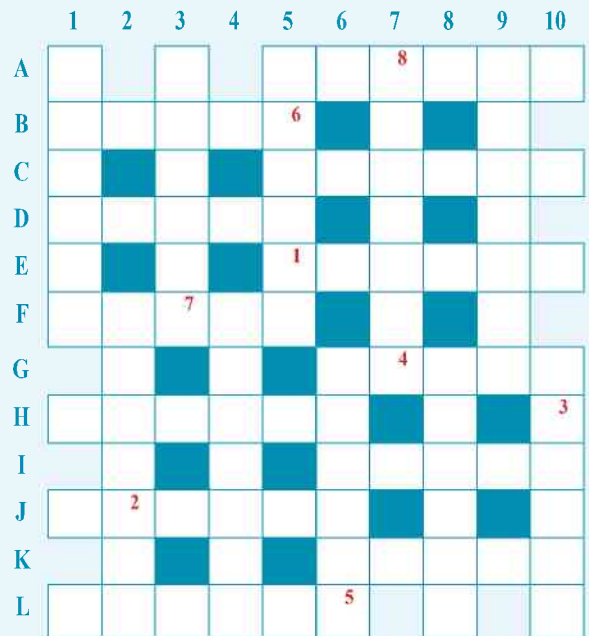
Poziomo: A-5. Banderola na pliku banknotów. B-1. Sytuacja bez wyjścia jak zagrywka brydżowa. C-5. Dawniej: poważanie, szacunek, rewerencja. D-1. Jednostka o ustalonych wymiarach i cechach lub matematyczna wartość bezwzględna. E-5. Lokal gier hazardowych. F-1. Nazwa fińskiej firmy produkującej m.in. smartfony (nie istnieje). G-6. Ryba z rodziny karpiowatych. H-1. Podłużny, wąski kawałek drewna, służący do wzmacniania konstrukcji. I-6. Plamki na skórze. J-1. Potocznie o filmie grozy. K-6. Sławna ulica – deptak w centrum Moskwy wywodząca swą nazwę z okresu panowania nad Moskwą Złotej Ordy. L-1. Topżagiel.

Pionowo: 1-A. Przepręta przez Grodno. 2-F. Największa rzeka Wenezueli. 3-A. Scheda. 4-F. Business po polsku (potocznie). 5-A. Ostrzałka kosy lub owalna bryłka masła. 6-G. Podoficerski stopień wojskowy. 7-A. Człowiek tworzący dzieła, kreujący jakąś rolę. 8-G. Dziedzina sztuki plastycznej. 9-A. Spożywanie hostii. 10-G. Powszechnie o dniu wolnym od pracy. □

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 8 utworzą rozwiązanie.

Rozwiązanie krzyżówki z GK nr 6/2016: „Dobre słowo leczy smutek”.

Poziomo: słowo, smakosz, trasa, atletka, obraz, skrzat, arkuś, spacer, nadwaga, naród, ekspres, Asnyk. **Pionowo:** sasanka, smutek, a(A)kron, erzac, kort, endek, kotara, sztab, dąsy, rękaw, Oława, sygnet, opalacz. □

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ W ekstraklasie wszystko jasne. W grupie mistrzowskiej zagrają Legia Warszawa, Piast Gliwice, Cracovia, Pogoń Szczecin, KGHM Zagłębie Lubin, Lech Poznań, Lechia i Ruch. W grupie „spadkowej” są Górniczy z Zabrza i Łęcznej, Wisła, Termalica, Śląsk, Korona, Podbeskidzie i Jagiellonia. W 30. ostatniej kolejce rundy zasadniczej, padły wyniki: Górnik Łęczna – Lech 0:1, Korona Kielce – Górnik Zabrze 2:1, Lechia Gdańsk – Ruch 2:0, Piast Gliwice – Jagiellonia 2:0, Podbeskidzie Bielsko-Biała – Termalica Bruk-Bet Nieciecza 2:0, Pogoń Szczecin – Legia 0:0, Wisła Kraków – Zagłębie Lubin 1:1, Śląsk Wrocław – Cracovia 2:1.

☺ Piłkarska reprezentacja Polski zanotowała awans o cztery miejsca i zajmuje 27. pozycję w rankingu FIFA. Liderem została Argentyna, na drugą pozycję spadła Belgia, a na trzecią lokatę przesunęło się Chile. Dla Polski jest to najwyższa pozycja od 2008 r.

☺ Polska i Tunezja w Gdańsku, Słowenia i Szwecja w Malmö oraz Dania i Chorwacja w Herning wywalczyły awans do turnieju olimpijskiego piłkarzy ręcznych w Rio de

Janeiro. Polacy pokonali 25:20 Macedonię, 35:27 Chile i Tunezję 28:24.

☺ Rozstawiona z „ósemką” Słowaczka Dominika Cibulkova wygrała turniej WTA Tour na kortach twardych w katowickim Spodku. Finalistka Australian Open z 2014 r. pokonała Włoszkę Camilę Giorgi (5:) 6:4, 6:0. W ćwierćfinale wyeliminowana została Magda Linette, w pierwszej rundzie odpadła Paula Kania, a tuż przed rozpoczęciem zawodów o wycofaniu się z powodu kontuzji poinformowała Agnieszka Radwańska.

☺ Agnieszka Radwańska, nie grając; awansowała z trzeciego na drugie miejsce w tenisowym rankingu WTA Tour i ponownie wyprzedziła Niemkę polskiego pochodzenia Angelique Kerber. Liderką jest Amerykanka Serena Williams.

☺ Piłkarska reprezentacja Polski kobiet zremisowała w Tychach z Danią 0:0 w meczu eliminacji do mistrzostw Europy, co jest sporym sukcesem Polek. Do tej pory w eliminacjach w grupie nasza reprezentacja poniosła porażkę z wyżej notowanymi Szwedkami 0:3, ograła u siebie Słowaczki 2:0 i wygrała w Mołdawii 3:1. Z grupy awansują 2 zespoły.

☺ Pięć zwycięstw, 43 strzelone gole i osiem straconych bramek – to bilans polskiej drużyny hokejowej U18, która w rumuńskim Braszowie w wielkim stylu wywalczyła awans do mistrzostw świata Dywizji 1B. Polacy zaczęli od zwycięstwa 7:2 z Chorwacją, a później ogrzywali Holandię (10:1), Rumunię (10:3), Wielką Brytanię 9:1 oraz Litwę 7:1.

☺ Rafał Sonik po raz drugi wygrał w kategorii quadów Abu Dhabi Desert Challenge. Nasz kierowca walczy o piąty już Puchar Świata w tej konkurencji.

☺ Broniący tytułu Kajetan Kajetanowicz (Ford Fiesta R5) zajął drugie miejsce w Rajdzie Irlandii, drugiej rundzie mistrzostw Europy i objął prowadzenie w klasyfikacji generalnej. Zwyciężył Irlandczyk Craig Breen (Citroen DS3 R5).

☺ Dziewięć tysięcy kibiców oglądało otwarcie nowego sezonu ekstraklasy żużlowej. Na inaugurację Fogo Unia Leszno przegrała u siebie ze Stalą Gorzów 42:48.

☺ Zmarł Henryk Średnicki, jedyny polski mistrz świata w boksie amatorskim. Miał 61 lat i ciężko chorował. □

141 Europejska Pielgrzymka Polaków do Lourdes:

4–8 maja 2016

Program:

Środa – 4 maja.

18.30 – Msza św. w kościele polskim Wniebowzięcia NMP i błogosławieństwo pielgrzymów, 20.00 – wyjazd pielgrzymów z Cour de la Reine (przy placu Concorde).

Czwartek – 5 maja.

7.30 – śniadanie w miejscu zamieszkania, 9.30 – Msza św. Międzynarodowa (Basilique Saint Pie X), 12.30 – obiad w miejscu zamieszkania, 15.00 – 16.00 – Adoracja Najświętszego Sakramentu i spowiedź w Chapelle St. Joseph, 17.00 – 18.00 – Procesja Eucharystyczna (Basilique St. Pie X), 18.30 – kolacja w Domu

PMK Bellevue i wieczór integracyjny, 21.00 – Procesja Maryjna (dla chętnych).

Piątek – 6 maja.

8.00 – śniadanie, 8.30 – piesza Pielgrzymka do Groty i przejście przez Jubileuszową Bramę Miłosierdzia: Gest obmycia, poprzedzony krótką katechezą (bp Lechowicz), – odnowienie przyrzeczeń chrzcielnych w powiązaniu z 1050 rocznicą chrztu Polski, 9.45 – Msza św. w Grocie Objawień, 11.15 – Droga Krzyżowa, 12.30 – obiad w miejscu zamieszkania, 15.00 – 16.00 – konferencja dla młodzieży o Miłosierdziu Bożym (Salle Mgr Choquet) – ks. bp Wiesław Lechowicz, 15.00 – 16.00 – konferencja dla starszych: 50 rocznica Mile-

Bakchichs, pots-de-vin et compagne

La corruption en Pologne, vue de l'intérieur et de l'extérieur.

La corruption en Pologne ne date pas d'hier. Qu'il me jette la première pierre celui qui n'a jamais donné, du temps de la Pologne communiste, une tablette de chocolat ou un paquet de cigarettes à un policier l'arrêtant sur la route pour soi-disant « excès de vitesse ». La corruption était ancrée profondément dans les gènes du système communiste, car là où il y a pouvoir et abus de pouvoir, là où il y a monopole et manque de transparence et de liberté, il y a corruption. Tout le monde y participait et y trouvait son compte. Il fallait bien vivre. On ne pouvait rien acheter ou pas grand-chose, on ne faisait pas ses achats ou ses courses, mais on allait arranger – « załatwiać » – une affaire pour obtenir ce que l'on voulait, en général par des moyens détournés et moyennant finances ou échanges de services. Débrouillardise, système D, complaisance, pots-de-vin, dessous-de-table, fraude, favoritisme, graissage de patte, et d'autres encore, tout cela faisait le quotidien des Polonais.

On pouvait penser que l'arrivée de la démocratie et de l'État de droit, la mise en place d'instruments législatifs adaptés ou de services spécialisés comme le Bureau central anticorruption (CBA), mettraient un terme à toutes ces pratiques. Que nenni ! La démocratie polonaise, comme toutes les démocraties du monde entier, est toujours en proie à ce fléau. Nous l'avons vu la semaine dernière, le service public de la santé est corrompu. Il l'est même tout particulièrement. C'est ce que confirme une étude menée en août 2015 par TNS Polska. 67 % des personnes interrogées estiment que la corruption est un phénomène courant en Pologne, même s'ils pensent qu'elle a diminué. Pour 65 %, les médecins sont la profession où la corruption est la plus courante, ce qui vient corroborer nos constats. En deuxième position, nous trouvons les arbitres sportifs (59 % des personnes interrogées), suivis des députés (56 %) et des policiers (55 %). Derrière viennent les fonctionnaires, qu'ils soient nationaux ou territoriaux. C'est un classe-

ment qui ne change pas d'une étude à l'autre. Tous les Polonais sont, un jour ou l'autre, confrontés à la corruption. 83 % des enquêtés ont déclaré que quelqu'un de leur entourage, famille ou ami, a été obligé de donner un pot-de-vin pour arranger une affaire, mais c'est un pourcentage lui aussi en diminution par rapport aux années précédentes. En juin 2013, l'institut CBOS avait également mené une étude sur la corruption d'où il ressortait que 83 % des personnes interrogées estimaient que c'était un problème de société important. Cette perception était commune à toutes les catégories socio-professionnelles sans distinction. En tête des métiers les plus corrompus on trouvait le monde politique et les services de santé, suivis de la justice, de la fonction publique territoriale, de la police et des fonctionnaires nationaux. À l'époque, les personnes interrogées estimaient que l'éducation, les banques et l'armée étaient les moins corrompues.

En octobre 2013, la Commission européenne a publié un rapport sur l'état de la corruption dans le secteur de la santé dans les États membres de l'Union européenne, en prenant en compte les paiements informels de services réputés gratuits, les acquisitions de matériels médicaux et la mise des médicaments sur le marché. Le rapport indique qu'en Pologne, les marchés publics concernant les équipements n'ont pas de procédures bien établies et les producteurs soudoient facilement les membres des commissions d'appel d'offres, directement ou indirectement en faisant don, par exemple, d'un appareillage à l'hôpital en échange de l'achat d'un deuxième. Le rapport dénonce aussi le paiement d'actes gratuits dans le but d'éviter les files d'attente. À cet égard, chaque ménage aurait déboursé en moyenne 75 euros en 2011, plus 34 euros de cadeaux en remerciement du service. Les auteurs concluent que même si la corruption est en diminution, elle existe toujours en raison de l'acceptation du phénomène, ancrée dans la mentalité de la société.

Autre regard extérieur, celui de l'organisation Transparency International, créée en 1993, qui œuvre pour un monde sans corruption. Elle publie, tous les ans, l'Indice de Perception de la Corruption (IPC) qui classe les pays en fonction du degré de corruption perçue dans les administrations publiques et la classe politique. Sur 168 pays observés en 2015, le Danemark, la Finlande et la Suède sont les pays les plus propres – ils caracolent en tête depuis des années. En bas du tableau, on trouve ex-aequo la Corée du Nord et la Somalie. La Pologne, avec 62 points, se trouve en 30e position. L'Estonie mise à part, notre pays devance les anciens pays communistes. D'une année sur l'autre, il grappille un point tous les ans et monte dans la hiérarchie – en 2012, il était 41e avec 58 points. La France bénéficie de 70 points ce qui la place à la 23e place, ex-aequo avec l'Estonie. Transparency International possède des sections dans plus de cent pays. Depuis 1998, il y en avait une en Pologne, mais elle a été dissoute en 2011, car elle était trop faible et manquait de ressources. Un journaliste avait même découvert que Transparency International Polska délivrait des certificats de moralité à des sociétés en difficulté, mêlées notamment à des affaires de corruption. L'arroseur arrosé ?

nium chrztu Polski (Salle Mgr Schoepfer) – ks. Eugeniusz Szyszka, 17.00 – Procesja Eucharystyczna (Basilique St. Pie X), 19.00 – kolacja w miejscu zamieszkania, 21.00 – Procesja Maryjna.

Sobota – 7 maja.

7.45 – śniadanie, 9.00 – Msza św. w Chapelle Notre – Dame, 10.00 – pamiątkowe zdjęcie przed Bazyliką Różańcową (Basilique Notre Dame du Rosaire), 10.45 – 12.00 – konferencja dla starszych o Miłosierdziu Bożym (Salle Mgr Choquet) – ks. bp Wiesław Lechowicz, 10.45 – 12.00 – konferencja dla młodzieży: 50 rocznica Mile-

Koszt udziału: – Autokar z Paryża + noclegi z utrzymaniem – 275 €; – Autokar z Paryża + noclegi z utrzymaniem (dla młodzieży) – 185 €.

Informacje i zapisy: w biurze Polskiej Misji Katolickiej – tel. 01 55 35 32 37; e-mail: pmk.france@gmail.com

Wpłaty można dokonać gotówką, czekiem lub przelewem: – czek na Aumônerie Polonaise Rektorat (263 bis, rue St-Honoré 75001 Paris) z dopiskiem „Pielgrzymka do Lourdes”; – przelew na konto: Mission Catholique Polonaise (La Banque Postale 0126875N020).

nium chrztu Polski (Salle Mgr Schoepfer) – ks. Eugeniusz Szyszka, 12.30 – obiad w miejscu zamieszkania, 13.30 – 17.30 – wyjazd do Grot Betharram (dla młodzieży) lub kąpiele i czas wolny, 17.00 – 18.00 – Procesja Eucharystyczna (dla chętnych), 18.30 – kolacja, 19.30 – konkurs wiedzy o Miłosierdziu Bożym – ks. prał. Krystian Gawron.

Niedziela – 8 maja.

7.15 – śniadanie, 8.00 – Msza św. w Domu „Bellevue” i poświęcenie dewocjonałów, 9.30 – wyjazd Pielgrzymów (suchy prowiant).

Szkoła Polska im. Jana Pawła II w Arcueil

Szkoła Polska w Arcueil została założona 1 września 2007 roku przez siostrę zakonną Gabrielę Kubnę przy współpracy z Moniką Bem – polonistką z Polskiego Duszpasterstwa Akademickiego Rodzin „LAR”.

Pomysł utworzenia szkoły zrodził się z potrzeby nauczania religii w języku polskim. W pierwszym roku w szkole w Arcueil uczyło się 30 dzieci w trzech klasach. Obecnie dzieci uczą się w sześciu grupach od «zerówki» do klasy trzeciej. Aktualną koordynatorką szkoły jest pani Beata Nieradka.

W roku 2011 placówka przyjęła za swojego patrona – Jana Pawła II. W uroczystości uczestniczył konsul RP, ks. Leszek Woronicki i ks. Marian Faleńczyk. Dzieci z nauczycielami przygotowały z tej okazji akademię o Janie Pawle II i razem z rodzicami uczestniczyli w Mszy świętej. Z kolei w październiku 2012 roku zorganizowany został konkurs recytatorski i plastyczny wiedzy o Janie Pawle II, który zakończył się uroczystą akademią. Kolejne lata działalności szkoły uzupełniały wycieczki religijne, np. do Lourdes czy na cmentarze polskie we Francji, by oddać hołd zmarłym rodakom.

Szkoła Polska im. Jana Pawła II mieści się przy parafii Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny w Arcueil, gdzie wynajmowane są cztery sale. Znajduje się tu również biblioteka z ponad 300 tomowym zbiorem. Plan zajęć każdej klasy obejmuje cztery godziny nauki w soboty. Zajęcia odbywają się w godzinach rannych lub popołudniowych. Lekcje składają się z trzech godzin języka polskiego i jednej godziny katechezy. Dzieci uczą się także pojęć matematycznych, historii, geografii oraz tradycji i kultury Polski. Rozwijają również swoje artystyczne zainteresowania, uczestnicząc w zajęciach tanecznych i muzycznych. Na lekcjach katechezy uczniowie przygotowują się do przyjęcia sakramentów świętych. Na koniec roku szkolnego dzieci

otrzymują świadectwa z oceną opisową określającą stan ich wiedzy i umiejętności.

Do szkoły w Arcueil rodzice mogą zapisać swoje pociechy wypełniając formularz zgłoszeniowy do końca czerwca poprzedzającego nowy rok szkolny i wnosząc opłatę wpisową w wysokości 30 euro. Nauka w szkole jest odpłatna. Miesięczna opłata wynosi 30 euro. Podstawowym i jedynym źródłem finansowania placówki są składki rodziców. W szkole organizowane są różne uroczystości, między innymi: pasowanie na ucznia, jasełka, bal karnawałowy, konkursy plastyczne... Dzieci biorą również udział w ważnych dla Polski wydarzeniach patriotycznych, jak np. asystowanie w strojach

ludowych przy Łuku Triumfalnym podczas święta z okazji 3 Maja. Przy szkole funkcjonuje Komitet Rodzicielski, organizacja rodziców, powołana do współdziałania z dyrektorem szkoły, Radą Pedagogiczną, organami nadzorującymi szkołę i innymi instytucjami.

Serdecznie zapraszamy do Szkoły Polskiej w Arcueil. Zapisu można dokonać telefonicznie lub mailowo u koordynatora – pani Beaty Nieradki.

Polska Szkoła im. Jana Pawła II, 52, avenue Laplace, 94110 Arcueil, tel. 07 54 82 13 81; e-mail: beata.14@poczta.fm lub nieradkab@gmail.com; www http://polskaszkolaarcueil.pl □

173 Pielgrzymka Polaków do Montmorency

W niedzielę 29 maja dla uczczenia pamięci Polaków zmarłych na Emigracji, odbędzie się w Montmorency, pod auspicjami władz miejskich, 173. Pielgrzymka organizowana przez Towarzystwo Historyczno-Literackie przy współudziale Polskiej Misji Katolickiej we Francji, Kolegiaty św. Marcina w Montmorency, Ośrodka Dialogu Księża Pallotynów, Towarzystwa Opieki nad Polskimi Zabytkami i Grobami Historycznymi we Francji oraz Stowarzyszenia. Polskich Kombatantów i ich Rodzin we Francji.

Program dnia, poświęconego modlitwie i pamięci:

Godz. 11.15 – Msza święta w Kolegiacie św. Marcina w Montmorency; **godz. 13.00** – Złożenie kwiatów na Cmentarzu Les Champeaux (rue Galliéni) na grobach osób zastużonych dla Polski. Na cmentarz można się udać pieszo, samochodem lub autokarem; **godz. 14.30** – Spotkanie przyjacielskie i podwieczorek w Domu Księża Pallotynów (34, chemin des Bois-Briffaults) w Montmorency. Powrót do Paryża punktualnie o **godz. 16.30**.

Dojazd do Montmorency:

Autokar będzie do dyspozycji uczestników (cena biletu w A/R: 12€). Wyjazd 29 maja o godz. 9.30 sprzed kościoła polskiego w Paryżu (263 bis, rue St Honoré). Powrót z Domu Księża Pallotynów w Montmorency o godz. 16.30. Osoby zainteresowane proszone są o zapisanie się, zaznaczając ilość miejsc, w Biurze Parafialnym przy kościele polskim (Tel. 01 55 35 32 25).

Samochodem. Polecamy następującą drogę: wyjazd z Porte Maillot (kierunek Pontoise). Wjechać na pas Taverny-Enghien. Następnie, jechać w kierunku Montmorency. Przejechać „Route Nationale” 328. Kierować się w stronę Kolegiaty św. Marcina (kierunek Szpitala).

Pociągiem. Odjazd co kwadrans z Gare du Nord Surface, w kier. Ermonteaubonne. Dojechać do stacji Enghien-les-Bains (czas przejazdu 4 min.). Na dworcu udać się do autobusu «Ligne Verte». Kolegiata (Collégiale): wysiąść na przystanku St-Valéry. Ten sam autobus dojeżdża do Domu Księża Pallotynów (przystanek – Champeaux).

Zapraszamy Państwa do wzięcia licznego udziału w tej tradycyjnej uroczystości.

„Wybitny Polak we Francji” - 2016

Konkurs „Wybitny Polak we Francji 2016” rozstrzygnięty. 5 kwietnia wieczorem, w Ambasadzie RP w Paryżu odbyła się Gala wręczenia statuetek „Wybitny Polak we Francji”.

Konkurs „Wybitny Polak we Francji” odbywa się już trzeci rok z rzędu. Stowarzyszenie FloEnterteam jest jego głównym organizatorem, współpracując przy projekcie z Fundacją Polskiego Godła Promocyjnego oraz Komisją Ekspertów, złożoną z wybitnych osobowości francuskiej Polonii.

Celem francuskiej edycji Konkursu jest wspieranie procesu kreowania pozytywnego wizerunku Polaków mieszkających we Francji, prezentowanie i nagłaśnianie ich dokonań oraz wyróżnianie osób, które odniosły sukcesy poza granicami Polski.

Honorowy patronat nad trzema dotychczasowymi edycjami sprawowała Ambasada RP w Paryżu.

Kapituła konkursu „Wybitny Polak we Francji” nagrodziła pięć osób i wyróżniła trzy.

W kategorii „Biznes”, tytuł „Wybitnego Polaka” przyznano pani Elżbiecie Wysoczańskiej, twórczyni nagradzanych za innowacyjność, sprzedawanych na całym świecie produktów pielęgnacyjnych Visoanska.

Statuetka w kategorii „Nauka” przypadła panu Tomaszowi Krysińskiemu, wiceprezesowi Airbus Helicopters, naczelnemu konstruktorowi najszybszego helikoptera świata X3. Przyczynił się on również do powstania śmigłowców Tiger i Caracal.

Najwybitniejszą postacią „Kultury” został uznany w tym roku pan Wojciech Siudmak, światowej sławy artysta malarz i rzeźbiarz, przedstawiciel realizmu fantastycznego. Jego dzieła były wystawiane m.in. na wieży Eiffla, w Futuroscope i na fasadzie świątyni Ramzesa III.

„Osobowością roku” została pani Sophie Carabeuf, przewodnicząca organizującej występy taneczne i muzyczne Association Culturelle Franco-Polonaise Wiśła, założycielka Polskiej Szkoły w Aulnay-sous-Bois.

W kategorii „Młody Polak” zwyciężył pan Stefan Romecki, kierowca wyścigowy (trzecie miejsce w wyścigu o puchar Francji Formuły Renault 2.0.) i grafik (autor ilustracji książki „Zwierzęta i samochody”).

W ramach konkursu przyznano także trzy wyróżnienia: – w kategorii „Kultura” otrzymała je pani Elżbieta Czerczuk – aktorka, reżyser, choreograf, dyrektorka Teatru Laboratoire w Paryżu (wystawiającego m.in. sztuki i przedstawienia inspirowane polską kulturą); w kategorii „Osobowość” pani Marguerite Marcinkiewicz – pedagogowi i artystce, organizatorce i autorce wystaw promujących polską kulturę, jak również Radnej dzielnicy w Boulogne-Billancourt; w kategorii „Młody Polak” wyróżnienie otrzymała pani Joanna Górka, chemik, pracownik naukowy w Institut de Science des Matériaux de Mulhouse (zajmuje się badaniami nad twardymi węglami, używanymi w bateriach sodowych).

Nagroda specjalna Ambasadora RP w tym roku przyznana została pani Isabelle Potocki d'Ornano – współzałożycielce i przewodniczącej Rady Nadzorczej luksusowej firmy kosmetycznej Sisley, eksportującej produkty do 80 krajów świata, Mecenascie polskiej kultury we Francji.

Gospodarzem Gali był Ambasador RP we Francji, pan Andrzej Byrt.

W obecności Michała Archanioła

s. Rozalia – Michalitka

Od 1 do 3 kwietnia, Siostry Michalitki w Joinville le Pont przeżywały w swej j. p. fii – St. Charles Borromes – peregrynację figur św. Michała Archanioła.

Peregrynacja ta zaczęła się w piątek, 1 kwietnia o godz. 18, filmem o św. Michale. Następnie wyświetlona została diaporama o wizji Ojca św. Leona XIII, a także o ważności modlitwy małego egzorcyzmu.

Uroczystą procesję wniesiono Figurę św. Michała. Msze św. odprowadzali kapłani z tutejszej parafii: ks. proboszcz Grégoire Bellut oraz wikariusz ks. Paul Nguyen Duong. Msze św. animowała S. Rozalia Oleniacz, przy akompaniamencie gitary oraz dwie parafianki, panie Wallut i Mari Stella. Śpiewały one pieśni do św. Michała. Natomiast ksiądz proboszcz nawiązał do roli św. Michała, jako tego, który uczy nas adoracji i uwielbienia Boga. Wyraził też wdzięczność Bogu za dar Michała Archanioła dla Kościoła we Francji.

Na Mszę św. przybyli znajomi Sióstr, szczególnie osoby żywo zaangażowane w dzieło peregrynacji przez Francję, św. Michała, zarówno Polacy jak i Francuzi. Na szczególne podkreślenie zasługują „cuda” św. Michała, jakich dokonał on poprzez tych ludzi. Są to na przykład przetłumaczone na język francuski (w kilka

miesięcy), teksty z modlitwami ku czci Świętego: np. w Mszałe Rzymskim oraz w tekstach poświęconych Rycerstwu św. Michała. Na szczególną uwagę zasługuje w tym kontekście powstały modlitewnik ku czci Michała Archanioła, czy poświęcona mu strona internetowa. Wszystko to powstało z miłości ku św. Michałowi.

Po Mszy św. odbyła się konferencja na temat: „Św. Michał w historii Francji”, którą wygłosił nawrócony Żyd, Jean – Raphaël Eglin, autor książki „St. Michel Archange conduit nous au Christe” („Św. Michale prowadź nas do Chrystusa”). W swym wystąpieniu ukazał on św. Michała, jako tego, który w sposób szczególnie upodobał sobie Francję. Fakty historyczne wskazują na to, że wielokrotnie wybawiał ją z rąk nieprzyjaciela. Wskazywał na wiele niebezpieczeństw, które zabijają duszę ludzką, a które tu, we Francji, bardzo się rozpowszechniły: magia, wszelkie rodzaje spirytizmu, okultyzmu, ezoteryki, sekciarstwa, niewiara w Boga, wiara w horoskopy itd. Nawiązał też do jednego z objawień Maryjnych we Francji. W 1902 r. Matka Boża powiedziała mistyczce Martin Dexler „Je suis toute miséricorde, je veux sauver la France mais

Spotkanie po latach

Stowarzyszenie Przyjaciół Filozofii Klasycznej w porozumieniu ze Studium Filozoficzno-Etyczno-Społecznym zorganizowało 13 marca br. „Spotkanie po latach” Absolwentów 2-letniego Studium, 5-letnich studiów magisterskich na Wydziale Filozofii KUL oraz obecnych doktorantów.

Spotkali się wszyscy w Krypcie przy Kościele polskim na Concorde na wspólnej kolacji.

Spotkanie rozpoczął ks. dr Wacław Szubert, dyrektor Studium Filozoficzno-Etyczno-Społecznego z ramienia PMK

we Francji, witając wszystkich zebranych i wyrażając swoją radość ze spotkania ze wszystkimi obecnymi, którzy kilkanaście lat temu podjęli trud studiowania i zgłębiania filozofii klasycznej.

Gościem spotkania był również

prof. W. Dłubacz, dyrektor Studium z ramienia Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, który jest głównym inicjatorem idei i programu ośrodka powstałego 16 lat temu w Paryżu oraz honorowym członkiem Stowarzyszenia Przyjaciół Filozofii Klasycznej. Prof. Dłubacz podkreślił wagę i potrzebę takiego spotkania, które ma na celu podtrzymanie i wzmacnianie środowiska, jakie wytworzyło się w przeciągu tych kilkunastu lat. Złożył wyrazy podziękowania wszystkim, którzy w szczególny sposób przyczyniają się do budo-

il faut prier Saint Michel Archange sinon il n'interviendra pas!» („Jestem Matką Miłosierdzia, chcę ocalić Francję, ale potrzeba by modlono się do św. Michała Archaniota inaczej On nie przyjdzie Jej z pomocą).

J. – R. Eglien powiedział, że to nie przypadek, iż w tym trudnym czasie – terrorystycznych zamachów na Francję, przybywa tu św. Michał, że to jest wyraz Opatrzności Bożej. Mówił: „To właśnie na górę Gargano, Święty biskup Aubert, w 708 r. po objawieniu św. Michała, wystął zakonników by przywieźli stamtąd kamienie pod fundament sanktuarium Mont Saint-Michel we Francji). Ono też odegrało wielką rolę w historii Francji.

Pisarz przyjął też szkaplerz św. Michała Archaniota, mówiąc z radością, że teraz należy do Rodziny Michalickiej oraz, że będzie z nami współpracował, głosząc konferencje tam, gdzie figura będzie pielgrzymować. (Już mamy zaproszenie na 24 kwietnia do kościoła St. Clair w Paryżu i na 7 maja do St. Michel w Creteil, gdzie w programie są konferencje pana Eglein. Prelegent dał też nam swe szczególne świadectwo o wzrastaniu w miłości do św. Michała. Wspominał z wdzięcznością o kapłanie, który często opowiadał mu o św. Michale, mówiąc: „Kapłani! Nie bójcie się młodym ludziom wskazywać potężnych orędowników, których dał nam Bóg”. Świadczył też, że św. Michał jest tym, który pomaga godnie znosić cierpienie. Zaznaczył, że nabożeństwo do św. Michała prowadzi do Chrystusa, stąd też taki tytuł jego książki.

Po konferencji, Chantal Alix (wolontariuszka ze szpitala, pochodząca z Normandii i w sposób szczególny czcząca św. Michała), zrobiła wprowadzenie do przyjęcia Szkaplerza. Zwróciła uwagę na obowiązki przyjmującego go człowieka, wypływające z konsekracji chrzcielnej, tj. chodzenie w niedzielę na Mszę św., regularna spowiedź i Komunia św. Zaznaczyła też przywileje uczestniczenia w dobrach duchowych Zgromadzenia św. Michała Archaniota.

Następnie ks. proboszcz poświęcił i nałożył szkaplerze osobom, które o to prosiły. Po tym nastąpiła godzinna adoracja Najświętszego Sakramentu, podczas której ks. Grégoire odprawił nabożeństwo ku czci św. Michała, prosząc o wyzwolenie ludzi z ich nałogów. Z relacji wiemy, że była to dla wielu osób szczególna chwila. Siostry tego dnia, przy dobrowolnej pomocy osób świeckich, rozprawały dewocjonalia.

Następnego dnia, od wczesnych godzin porannych rozpoczęła się ewangelizacja ze św. Michałem. Grupa francuskich charyzmatyków modliła się z ks. proboszczem i siostrami za ludzi, których Pan pragnie przyciągnąć do siebie. Po śpiewach i modlitwach uwielbienia, wystawiony został Najświętszy Sakrament. Część uczestników w ciszy adorowała Pana, a część udała się na ulice, by ewangelizować spotykanych ludzi. Zabrali ze sobą też obrazki św. Michała z tekstem modlitwy.

Po południu, w kościele – przy Figurze, modliła się licznie zgromadzona tu, afrykańska, charyzmatyczna, grupa „Efraim”. Oni także radosnym śpiewem animowali Mszę św. Kościół był pełen ludzi.

W Niedzielę Miłosierdzia Bożego, figura św. Michała pozostała przy ołtarzu. Postać ta symbolizowała bowiem szczególnego czciela i orędownika Bożego Miłosierdzia.

Na Mszy św. francuskiej; o godz. 9.30 kościół był znowu wypełniony wiernymi. W czasie Eucharystii odbył się chrzest szesnastoletnich bliźniaków, wnuków znanej nam dobrze Francuski, pani Poignant, która codziennie, za przyczyną Ojca Założyciela, Matki Bożej z Lourdes modliła się o ten dar dla swoich wnucząt. Jej syn, który deklaruje się być wrogiem Kościoła, tego dnia również przybył na Mszę św.

O godz. 11 odprawiona została Msza św. dla Polaków, której przewodniczył ks. Krzysztof Ferenc. Po jej zakończeniu, przy wystawionym Najświętszym Sakramencie, odprawił on nabożeństwo ku czci św. Michała i odmówiliśmy koronkę do Bożego Miłosierdzia, przeżywając szczególne wstawiennictwo naszego Patrona dla Polni francuskiej.

Po wszystkich Mszach świętych ksiądz proboszcz zgodził się jeszcze, aby był odmawiany maty egzorcyzm Papieża Leona XIII.

Na uwagę zasługuje też fakt, iż jeden ze znanych Siostrom Polaków, bezdomny we Francji, w ostatni dzień peregrynacji Figury, uczestniczył, z jedną z Sióstr, w „Godzinie Miłosierdzia” (niepraktykujący), prosząc Boga o wyjście z nałogów. On też rozpoczął „Mitingi AA” (anonimowych alkoholików); a także otrzymał propozycję pracy.

Dziękujemy i uwielbiamy Boga w jego nieskończonym Miłosierdziu, które objawiło się nam w ostatnim czasie, w obecności św. Michała Archaniota wśród nas. □

wania i propagowania myśli filozoficznej w duchu klasycznym (mądrościowym), wyraził nadzieję na dalszy rozwój działalności Stowarzyszenia Przyjaciół Filozofii Klasycznej zapraszając wszystkich do wspólnego zaangażowania.

Zaprosił wszystkich do dzielenia się z innymi dobrem zdobytej na tym kierunku wiedzy. Skierował również podziękowania do organizatorów za przygotowanie spotkania, które było okazją do wspólnych rozmów, refleksji i planów na przyszłość.

Pani Prezes Stowarzyszenia K. Pomy-

kała przedstawiła propozycje zorganizowania wycieczki z konferencją do Grecji z okazji obchodów 2400 rocznicy urodzin Arystotelesa, która planowana jest na maj 2017 roku i zachęciła do wzięcia w niej udziału.

W trakcie spotkania głos zabrali również Absolwenci wracając wspomnieniami do czasów studiów, opowiadając różne anegdotki z życia studenckiego, wspominając wykładowców, zaliczania egzaminów, a także do wspólnych wyjazdów, konferencji, wycieczek. Do organizowanych przez Studium i Stowa-

rzyszenie spotkań, sympozjów, konferencji, wykładów otwartych. Wspomnienia te wywołały uśmiech na twarzy zebranych i nutkę nostalgii. Czas studiowania był też czasem nawiązywania nowych znajomości i przyjaźni i tego wieczoru była okazja, aby te kontakty odświeżyć i spotkać znajomych „z roku”.

Organizatorzy bardzo dziękują pracownikom Krypty, za przygotowanie bardzo smacznej i obfitej kolacji, która przedłużyła uczestnikom wspólny wieczór w miłej i serdecznej atmosferze. □

90 lat Bractwa Żywego Różańca w Rouvroy

Dzięki jcie Panu, bo jest dobry, bo Jego łaska trwa na wieki. Niech będący się Pana głoszą: «Jego łaska na wieki». (Ps 118[117],1.4)

Słowa psalmu responsoryjnego, który medytowaliśmy w Niedzielę Miłosierdzia Bożego, w niedzielę, w którą dziękowaliśmy za 90 lat istnienia Bractwa Żywego Różańca w Rouvroy chyba najpełniej oddają intencje naszych serc: albowiem pragniemy Bogu dziękować i Boga wychwalać; chcemy uwielbiać Jego miłość, łaskawość i miłosierdzie...

90 lat to kawał czasu, zatem jest za co dziękować: są powody do wyśpiewania Bogu *Magnificat* i *Te Deum*. Jednocześnie z pokorą zauważamy, że potrzeba nam wciąż Bożej pomocy i łaski, by podejmowane przez nas dziś dzieła przynosiły piękne i błogostawione owoce, byśmy miały wciąż w sobie tyle siły i odwagi, by móc świadczyć o nieskończonej dobroci, miłości i łaskawości Boga, o Jego nieprze-

Święto Bożego Miłosierdzia

Pragnę, aby pierwsza niedziela po Wielkanocy była Świętem Miłosierdzia.

To pragnienie po raz pierwszy wypowiedział Pan Jezus w Płocku w roku 1931: „Święto to wyszło z wnętrzości miłosierdzia mojego i jest zatwierdzone w głębokościach zmiłowań moich. Wszelka dusza wierząca i ufająca mił-

sierdziu mojemu – dostąpi go”. W następnych latach Pan Jezus powracał do tego życzenia, aż 14 razy, określając miejsce tego święta w kalendarzu liturgicznym, przyczynę i cel jego ustanowienia oraz sposób przygotowania i obchodzenia.

Od kilkunastu lat dzień ten jest wielkim świętem polskiej Parafii w 17 dzielnicy Paryża. Także w tym roku zgromadziliśmy się tłumnie, aby uczcić Jezusa Miłosiernego, który jest gospodarzem naszej wspólnoty. Msza św. odpustowa została odprawiona przez ks. Bogusława Brzysia, Rektora Polskiej Misji Katolickiej. W oryginalny sposób wyjaśnił on w czasie kazania, co znaczy, że Boże Mił-

branym miłosierdziu. Trudno w kilku zdaniach opisać to, co stało się naszym udziałem podczas dzisiejszej, świątecznej i jubileuszowej celebracji w kościele św. Ludwika w Rouvroy: uroczystej Eucharystii, pod przewodnictwem naszego duszpasterza, ks. Tomasza Mikulaka SChr oraz adoracji Najświętszego Sakramentu i Koronki do Bożego Miłosierdzia z aktem oddania świata Bożemu Miłosierdziu.

Dziękujemy wszystkim, którzy swoją obecnością i modlitwą towarzyszyli nam tej niedzieli: dziękujemy Siostrze Bractwa Różańcowego z sąsiednich miejscowości, z Billy Montigny i Méricourt, które przybyły ze swoimi pocztami sztandarowymi, dziękujemy pani Marie-

Thérèse Wozniak, prezes Związku Bractw Żywego Różańca, dziękujemy naszym rodzinom i parafianom z Rouvroy, w końcu dziękujemy sobie wzajemnie za obecność i wspólną modlitwę. Naszą wdzięczność i radość wyraziła wspólna agapa w salce miejscowej parafii francuskiej, na której zgromadziliśmy się po zakończeniu Mszy Świętej. □

*Zarząd Bractwa Żywego Różańca z Rouvroy
(fot. Robert Rykata)*

Więcej zdjęć: <http://www.pmk-rouvroy.fr/index.php/pl/galeria/category/102-90-rocznica-bractwa-zywego-rozanca-w-rouvroy>

sierdzie wypływa z wnętrza samego Boga. Swoją obecnością zaszczycił nas również ks. Imrich Toth, Rektor Słowackiej Misji Katolickiej we Francji.

Najważniejsi jednak zawsze pozostają ludzie. Wierni, dla których to miejsce jest niezwykle. Wiele razy przekonywali się tutaj o Bożej wszechmocy, doznawali wsparcia, odnajdywali sens i siłę do życia na emigracji. To właśnie ludzie wyra-

zili swój entuzjazm organizując uroczystą procesję odpustową. Oprócz obrazu Miłosierdzia i symboli Chrystusa Zmartwychwstałego, niesiono w niej różaniec, statuetkę Matki Boskiej Fatimskiej i relikwie świętych, którzy towarzyszą nam każdego dnia – św. Faustyny, Dzieci z Fatimy, Brata Alberta, Jana Pawła II i bł. ks. Jerzego Popiełuszki.

Bycie razem przedłużyliśmy po Mszy

św. wspólnym spotkaniem przy stole. Zgodnie z wielkanocnym zwyczajem składaliśmy sobie życzenia i dzieliliśmy się jajkiem. Jezus opromieniał swoim światłem w tym dniu wszystko. Wyrazem tego była bezsprzecznie wspaniała pogoda. W tym dniu przyszła do nas wreszcie długo oczekiwana wiosna. □

*ks. prob. Mariusz Nitka
par. Miłosierdzia Bożego Paryż XVII*

WAKACJE NAD MORZEM

Siostry Miłosierdzia z Domu św. Kazimierza w Paryżu zapraszają rodziny, małe grupy, osoby indywidualne nad morze, do kurortu Fort - Mahon - Plage, aby tu, w naszej rezydencji **Villa Sainte Marie des Dunes** spędzić radośnie wakacje i weekendy.
Do Państwa dyspozycji mamy pokoje indywidualne i rodzinne.

INFORMACJE I REZERWACJA: tel. (+33) 01 45 83 55 26 lub 06 37 30 43 37; e-mail: saintcasimir119@yahoo.fr
http://www.saintcasimir.net; adres: Villa Sainte Marie des Dunes - 77, rue Gounod, 80120 Fort-Mahon-Plage

2 godziny od Paryża
Samochodem lub pociągiem
z Gare du Nord do miasteczka Rue
następnie autobusem do Fort-Mahon

Szkoła Polska im. Jana Pawła II w Arcueil
przyjmuje zapisy dzieci na rok szkolny 2016/2017

Zgłoszenia można dokonać telefonicznie lub e-mailowo u koordynatorki - pani Beaty Nieradki.
Serdecznie zapraszamy.

Szkoła Polska im. Jana Pawła II - Beata Nieradka,
52 avenue Laplace; 94110 Arcueil;
tel. 07 54 82 13 81; e-mail: nieradkab@gmail.com; www.polskaszkołaarcueil.pl

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa
POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE
przewożenie ciała do Polski • pogrzeby na terenie całej Francji 24/24
Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od 2200 € TTC

Tel. 02 31 85 23 66 – mówimy po polsku
(tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)
Tel. 02 31 78 25 93 – mówimy po francusku
Fax 02 31 34 98 93 | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr

– TŁUMACZENIA –

Stanisław Bocianowski – dr Prawa
– Tłumacz Przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym
w Wersalu i Sądzie Kasacyjnym w Paryżu.

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż
Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

OFIARY NA TYDZIEŃ MIŁOSIERDZIA

Kasak Adam -	130€
Association Saint Vincent Equipe Polonaise -	100€
Michałowski Gabriel -	50€

Dalsze ofiary prosimy przysyłać na adres: Mission Catholique Polonaise,
263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris, wpłacając na: CCP 1268-75 N PARIS
Ofiarodawcom składamy serdeczne „Bóg zapłać”

Warsztaty Medialne dla Młodych

- dziennikarstwo
- fotoreportaż
- media społecznościowe

27 kwietnia - 01 maja 2016 (u Nazaretanek w EMAUS)

WARSZTATY POPROWADZA:
DOROTA MERIAM ABDELMOULA
• Rzecznik Prasowy Komitetu Organizacyjnego Światowych Dni Młodzieży w Krakowie
• dziennikarz (Telewizja Polska: „Między Niebem a Ziemią” oraz „Radio „Wnet”)
MARCIN MAZUR
• osobisty fotograf arcybiskupa Westminster w Londynie

INFORMACJE I ZGŁOSZENIA - tel. 06 52 53 23 70

Bilety autokarowe i samolotowe
Janosik SINDBAD

Paryż: 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.

Wyjazdy 7 razy w tygodniu.
Z Paryża (12⁴⁵), Reims (14⁴⁵), Metz (17⁰⁰)
do: Polski Południowej i Centralnej;
16⁰⁰ - z Paryża do innych miejscowości, w sumie 145 miast.
Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

CENTRUM STOMATOLOGICZNE PRONY
91, rue de Prony 75017 PARIS
Linia metra nr. 3 stacja Perele
RER C, stacja Pereire-Levallois

AKCEPTUJEMY CMU, AME.
Stawki wg. cennika Sécurité Sociale.
Stosujemy zasadę Tiers payant (karta vitale).

Współpracujemy z większością mutuelles.
Konsultacje : od Pn - do Pt - 9h00 - 20h00

01.44.29.79.89
info@cmdprony.fr

Mówimy po polsku

Wszelaka pomoc prawna
w administracji francuskiej.

Edyta - T. 06 22 72 26 68;
e-mail: edyta-anne@hotmail.fr

Luxsus - PRZEWÓZ OSÓB
I TOWARÓW DO POLSKI -
Olszyna, Wrocław, Katowice, Kraków, Rzeszów.
TEL. 06 62 75 50 06; 01 42 38 63 20;
(00 48 12) 284 12 50!

TRANSPORT - AUTOLAWETA
NA TERENIE RANCJI.
- PRZEPROWADZKI, -
WYWÓZ GRUZU
TEL. 06 30 40 49 49

Rozliczenia księgowe.
06 62 90 02 39

TRANSPORT:
- wywóz gruzu, - dowóz materiałów,
- przeprowadzki.
Tel. 06 98 58 86 36

- NAPRAWA KOMPUTERÓW,
INSTALOWANIE PROGRAMÓW,
WYMIANA PODZESPOŁÓW.
T. 06 98 42 59 75

PSYCHOLOG-TERAPEUTA:
TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji, cięż-
kich chorób, żałoby...

Poradnictwo legalne

Polskie sklepy spożywcze!!!

NISKIE CENY, WYSOKA JAKOŚĆ, SZEROKI WYBÓR ART. SPOŻYWCZYCH,
ALKOHOLE, NABIAŁ, WĘDLINY, NAPOJE, POLSKA PRASA

ZAPRASZAMY:

NOWY SKLEP!!

93600 AULNAY SOUS BOIS

23, AV ANATOLE FRANCE

WTO-SOB: 10.30 - 19.30;

NIEDZ. 10.00 - 14.00

TEL. 01 72 51 62 00

- RER B - AULNAY SOUS BOIS

94200 IVRY SUR SEINE

44, RUE LENINE

PON-SOB: 10.00 - 20.00

TEL. 01 70 25 46 62

- METRO 7 - MAIRIE D'IVRY

- RER C - IVRY SUR SEINE

- BUS 125 - PRZYSTANEK MOLIERE

e-mail: sami.swoi@onet.pl

Prosto z Polski!

Masz problem z picciem?

Może Anonimowi Alkoholicy pomogą!

Wykaz mityngów AA w Paryżu:

Niedziele godz. 17.00: 3, rue Rampal (kod: 9172), 75019 Paris, M° Belleville/;

Wtorki godz. 19.30: 18, rue Claude Lorrain;

75016 Paris, M° Exelmans/;

Środy godz. 19.30: 20, rue Legendre (2 piętro),

75017 Paris, M° Villiers/;

Czwartki godz. 19.30, 11, Ville St-Jacques (kod: 0911),

Saint-Jacques.

75014 Paris, M°

DO SPRZEDANIA dom w Saint Martin des Besaces, w Normandii,

na trasie do Rennes, 40 km
(25 min.) od Caen, darmowa
autostrada A4.

Dom parterowy, drewniany, 70 m.kw., trzy pokoje z kuchnią i łazienką. Garaż, zabudowania gospodarcze.

Teren: 650 m.kw. Cena 85 tys. euro.

Tel. 02 31 73 80 17,
07 81 03 90 51.

Dr Danuta Baranowicz-Schouker chirurgien- dentiste

33, rue Poissonnière - 75002 Paris,
M° Bonne Nouvelle

tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15

- CMU dzieci i dorośli; (mówimy po polsku)

Psycholog - T. 06 17 10 16 05.
Konsultacje. Język polski i francuski.

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'émigration polonaise)

N° 16 (2631): 24. 4. 2016

Commission paritaire N°: 0520 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) - tél. 01 55 35 32 32
Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. Bogdan Brzyś - Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA - 2, rue du 19 mars 1962 - 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonnement): 1 rok (1 an) - 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 13.4.2016

Inf. o prenumeracie na str. 3

TYLKO POLSKIE FILMY

Legalnie i bezpłatnie na www.polvod.pl

PROGRAM

25 kwietnia – 1 maja 2016

PONIEDZIAŁEK 25 KWIETNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Wieś to też Polska 9²⁵ Słowo Życia 9³⁰ Vatican Magazine 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11³⁰ Felieton 11⁴⁰ Dok. 11⁵⁰ Retrospekcja 11⁵⁵ Św. na każdy dzień 12⁰⁰ Regina Coeli 12⁰³ Informacje 12²⁰ Koncert 13²⁰ Koncert życzeń 14¹⁰ Film 15⁴⁰ Dok. 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Sanktuaria polskie 16³⁰ Tydzień z Ziemi Św. 16⁵⁰ Reportaż 17²⁰ Św. na każdy dzień 17³⁰ Rodzina RM 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

WTOREK 26 KWIETNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8³⁵ Słowo Życia 8⁴⁰ Reportaż 9¹⁰ Film 9⁴⁵ Robi 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Jak my to widzimy 10⁴⁵ Tydzień z Ziemi Św. 11⁰⁵ Mocni w wierze 11³⁵ Felieton 11⁴⁵ Film 12⁰⁰ Regina Coeli 12⁰³ Informacje 12²⁰ Teatr 13³⁵ Św. na każdy dzień 13⁴⁰ Film 14⁰⁰ Film 15⁴⁰ Film 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Film 16³⁰ Film 16⁴⁰ Aktualności WSKSiM 16⁴⁵ Film 16⁵⁰ Dok. 17⁰⁰ Przyroda i ludzie 17²⁵ Śladami historii 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Regina Coeli 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

ŚRODA 27 KWIETNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Film 9³⁰ Aktualności WSKSiM 9³⁵ Sanktuaria polskie 9⁵⁵

Św. na każdy dzień 10⁰⁰ Audycja Generalna 11¹⁰ Film 11²⁵ Felieton 11³⁵ Dokument 12⁰⁰ Regina Coeli 12⁰³ Informacje 12²⁰ Biesiada Śląski Fajer 14⁴⁰ Film 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Na zdrowie 16³⁰ Reportaż 17⁰⁰ Reportaż 18⁰⁰ Regina Coeli 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

CZWARTEK 28 KWIETNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Na zdrowie 9²⁵ Św. na każdy dzień 9³⁰ Film 9⁵⁵ Film 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Reportaż 12⁰⁰ Regina Coeli 12⁰³ Informacje 12²⁰ Reportaż 13²⁰ Film 14⁰⁰ Film 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Rozrywka 16³⁵ Film 17²⁵ Przegląd Źródła 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Regina Coeli 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Przegląd Niedzieli 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

PIĄTEK 29 KWIETNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9¹⁰ Rozrywka 9³⁵ Św. na każdy dzień 9⁴⁵ Duc in altum 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Wywiad 11⁵⁵ Św. na każdy dzień 12⁰⁰ Regina Coeli 12⁰³ Informacje 12²⁰ Widowisko 13³⁰ Dla dzieci 14⁰⁰ Król Dawid – serial 14⁵⁵ Słowo Życia 15⁰⁰ Koronka do Bożego Miłosierdzia 15²⁰ Mocni w wierze 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰

Siódmy sakrament 16³⁵ Reportaż 17⁰⁰ Na tropie 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Regina Coeli 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Westerplatte Młodych 18⁵⁵ Przegląd Niedzieli 19⁰⁰ Publicystyka 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

SOBOTA 30 KWIETNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Westerplatte Młodych 8⁵⁵ Słowo Życia 9⁰⁰ Film 10⁰⁰ Audycja Generalna 11⁰⁰ Dla dzieci 12⁰⁰ Regina Coeli 12⁰³ Informacje 12²⁰ Publicystyka 12⁵⁰ Na tropie 13²⁰ Siódmy sakrament 13⁴⁵ Św. na każdy dzień 13⁵⁰ Reportaż 14⁰⁰ Film 14⁵⁵ Film 15³⁰ Jak sobie radzić z cierpieniem? 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Publicystyka 17⁰⁰ Z PE 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Regina Coeli 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Przegląd Niedzieli 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski pkt. widzenia

NIEDZIELA 1 MAJA

8⁰⁰ Słowo Życia 8⁰⁵ Polski pkt. widzenia 8³⁰ Z PE 9⁰⁰ Dla dzieci 9¹⁵ Felieton 9²⁵ Św. na każdy dzień 9³⁰ Msza Św. 10³⁰ Przegląd Niedzieli 10³⁵ Koncert 11²⁵ Reportaż 11⁴⁰ Reportaż 12⁰⁰ Regina Coeli 12²⁰ Wieś to też Polska 13³⁰ Koncert 14¹⁰ Św. Józef – film 14²⁰ Film 14³⁰ Film 15²⁵ Dla dzieci 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Koncert życzeń 17⁰⁰ Film 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Regina Coeli 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Publicystyka 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Serial. □

TV Trwam: ul. Św. Józefa 23/35; 87-100 Toruń

Konkurs Roku Bożego Miłosierdzia

Dorośli od 18-go roku życia

Ojciec Św. Franciszek ogłosił «Rok Jubileuszowy Bożego Miłosierdzia». PMK we Francji zaprasza dorosłych do udziału w Konkursie ze znajomości encykliki «Dives in Misericordia» (Bogaty w Miłosierdzie) Św. Jana Pawła II oraz «Uczynków miłosiernych co do duszy i co do ciała». Udział w Konkursie jest otwarty dla wszystkich Polskich Ośrodków Duszpasterskich. Będzie przebiegał dwustopniowo: na szczeblu regionalnym – po wiosennych zebraniach dekanalnych w poszczególnych regionach zostanie przeprowadzony pierwszy etap metodą quizu: spośród 4 możliwości należy zakreślać odpowiedzi właściwe.

Uczestnicy na szczeblu regionalnym, którzy osiągną przynajmniej 50% dobrych odpowiedzi, kwalifikują się do finału, który odbędzie się podczas 142 Pielgrzymki do Lourdes: w sobotę 7-go maja 2016. Finał Konkursu zostanie przeprowadzony także metodą quizu.

I nagroda – gratisowy udział w Pielgrzymce do Ziemi Św. w 2017 r.

II nagroda – gratisowy udział w Pielgrzymce do Rzymu jesienią 2016

III nagroda – gratisowy udział w Pielgrzymce do Lourdes w roku 2017

Zgłoszenia udziału w konkursie prosimy kierować na adres:

Ks. dr Krystian Gawron, Polskie Seminarium w Paryżu, 11, rue Jules Guesde 92-130 ISSY LES MOULINEAUX. Tel.: 01 46 45 79 79 lub e-mail: sempol.paris@gmail.com □

ks. prał. Krystian Gawron – wicerektor PMK we Francji

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

PROGRAM TV

25 kwietnia – 1 maja 2016

PONIEDZIAŁEK 25 KWIETNIA

7⁰⁵ Przygody Smoka Pola 7²⁵ Nasze podwórko – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Podróże z historią – dokument 11³⁵ Z drugiej strony 12²⁵ Krótka historia – felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Dziewczyny ze Lwowa – serial 14²⁰ Oczy w oczy 14⁵⁰ Teatr Telewizji – Pierwiastek z minus jeden 16⁵⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Kulturalni PL – magazyn 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Nad Niemnem – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁵⁰ O mnie się nie martw – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22²⁰ Halo Polonia – magazyn 23²⁵ Już nie zapomnisz mnie – dokument 0²⁵ Wolny Ekran – magazyn 0⁴⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 1¹⁵ Nasze podwórko – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK 26 KWIETNIA

7⁰⁰ Cafe Historia – publicystyka 7²⁵ Karino – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Krótka historia – felieton 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Siedlisko – serial 14²⁵ Już nie zapomnisz mnie – dokument 15²⁵ Polska 1050 – dokument 15⁵⁵ Niedziela z... 16⁵⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Polska z Miodkiem – felieton 17⁵⁵ Naszaarmia.pl – magazyn 18²⁰ Podróże z historią – dokument 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ 250 lat teatru publicznego w Polsce 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁵⁰ Ojciec Mateusz – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22²⁰ Halo Polonia – magazyn 23²⁵ Warto rozmawiać – publicystyka 0²⁵ Polska z Miodkiem – felieton 0³⁰ Pod Tatrami – magazyn 0⁴⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 1¹⁵ Karino – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA 27 KWIETNIA

7⁰⁰ Dom to nie tylko miejsce – reportaż 7²⁵ Stawiam na Tolka Banana – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Krótka historia – felieton 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰

Barwy szczęścia – serial 13²⁵ O mnie się nie martw – serial 14²⁵ Warto rozmawiać 15³⁰ Jak to działa – magazyn 16⁰⁰ Tygodnik Kulturalny 16⁵⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Okrasa łamie przepisy – magazyn 18²⁵ Studio Wschód – publicystyka 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Wilnoteka – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁵⁰ Egzamin z życia – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22²⁰ Halo Polonia – magazyn 23²⁵ Santo Subito – dokument 0²⁵ Notacje – dokument 0⁴⁵ Codzienna 2 m 3 – serial 1¹⁵ Stawiam na Tolka Banana – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK 28 KWIETNIA

7⁰⁵ Flesz historii – reportaż 7²⁵ Słoneczna włócznia – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Krótka historia – felieton 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁰ Egzamin z życia – serial 15¹⁵ Wilnoteka – magazyn 15³⁵ Santo Subito – dokument 16³⁵ Do zobaczenia w Krakowie – reportaż 16⁵⁵ Galeria – serial 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Polska z Miodkiem – felieton 17⁵⁵ Pegaz 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Wolny Ekran – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁵⁰ Zaginiona – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22²⁰ Halo Polonia – magazyn 23²⁵ Chodzi o pieniądze – magazyn 0¹⁰ Program rozrywkowy 0³⁵ Polska z Miodkiem – felieton 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Słoneczna włócznia – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK 29 KWIETNIA

7³⁰ Karypel kontra Groszki – serial 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Krótka historia – felieton 11⁰⁵ Polonia 24 11³⁵ Halo Polonia – magazyn 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Na sygnale – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁵ Zaginiona – serial 15²⁰ Galicyjski geniusz – dokument 15⁵⁵ Chodzi o pieniądze – magazyn 16⁵⁰ Program rozrywkowy 17²⁰ Krótka historia – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Program rozrywkowy 18²⁵ Było nie minęło 18⁵⁵ Na sygnale – serial

19²⁵ Przygody Smoka Pola 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁵⁰ Na dobre i na złe – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22²⁰ Halo Polonia – magazyn 23²⁵ Kocham Cię Polsko! 1⁰⁰ Przyjaciele lasu – reportaż 1¹⁵ Karypel kontra Groszki – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA 30 KWIETNIA

7³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁰ Polonia 24 11²⁰ Halo Polonia – magazyn 12²⁰ Ojciec Mateusz – serial 13¹⁵ Na dobre i na złe – serial 14²⁰ Kocham Cię Polsko! 16⁰⁰ Kulturalni PL – magazyn 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Z drugiej strony – program publicystyczny 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Siedlisko – serial 21⁴⁵ Wszystko będzie dobrze – dramat 23³⁰ Taki powrót – Koncert Haliny Frąckowiak 0¹⁵ Słownik polsko@polski 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 1 MAJA

7³⁰ Program rozrywkowy 8²⁰ Polska z Miodkiem – felieton 8³⁰ Polska 1050 – dokument 9⁰⁰ Przygody Smoka Pola 9²⁰ Petersburski Music Show – program muzyczny 9⁵⁰ Ziarno – magazyn 10²⁰ Zmiennicy – serial 11³⁰ Wolny Ekran 11⁵⁵ Między ziemią a niebem – magazyn 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem – magazyn 12⁴⁵ Program do czytania 12⁵⁵ Czekamy na Światowe Dni Młodzieży – Kronika 13⁰⁰ Msza Święta – kościół św. ojca Pio w Warszawie 14³⁵ Taki powrót – Koncert Haliny Frąckowiak 15²⁵ Okrasa łamie przepisy – magazyn 15⁵⁵ Rodzinka.pl(2) – serial 16⁵⁵ Racja stanu 17²⁵ Polska z Miodkiem – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Oczy w oczy – magazyn 19²⁵ Przygody Smoka Pola 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20²⁵ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Dziewczyny ze Lwowa – serial 21⁴⁰ Długi weekend – film 23⁰⁰ Program rozrywkowy 23⁵⁵ Racja stanu 0²⁵ Polska z Miodkiem – felieton 0³⁵ M jak miłość – serial 1²⁵ Przygody Smoka Pola 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

W GALERII GŁOSU KATOLICKIEGO

ÉVÈNEMENT | JAZZ IN CHURCH

À l'occasion du 1050e anniversaire
de la CHRISTIANISATION
DE LA POLOGNE

[BAPTÊME 966]

CHRZEST

966

CONCERT MULTIMÉDIA

musique sacrée ambiance jazz

MACIEJ FORTUNA

trompette, compositions, arrangements

MAREK SMOczyński

orgue

VJ PILLOW (Paweł Wypych)

performance visuelle

28 AVRIL 2016 À 20H30

ÉGLISE DE LA MADELEINE

Place de la Madeleine

75008 Paris

ENTRÉE LIBRE

FIL

WWW.INSTITUTPOLONAIS.FR